

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-nasábas petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 33

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, december 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Lukács László a közigazgatási reformokról.
- Kenyér és huszorsó az aradi piacon.
- A képviselőházi órség.
- Az aradi ál-gróf.
- A hadi állapot törvényei és a pártok.
- A dévai képviselő anyagi zavarai.
- Bibornok-e az új hercegprímás?
- Öngyilkos huszárezredes.
- Tarkaságok.

Most vagy tavasszal?

Arad, december 3.

A finom lelkű szakács azt kérdezte a kezei közé került szárnyastól.

— Mond, ó kappan: előbb koppaszal meg és azután forrázzalak le, vagy pedig megfordítva szeretnéd jobban?

Mintha a Sors ilyen választás elé állítana bennünket. A szerb konfliktus kifejlődésének kétféle, egyformán rossz módja áll előttünk. Az egyik, hogy bevárjuk a török-bolgár fegyverszünet végét. Azután elkezdünk tárgyalni, jegyzékváltani, ultimátumozni, s ezzel, valamint egyéb, a diplomáciának rendelkezésére álló módokon huzni ki az időt tavaszig. Mert a téli háboru egyik félnek sincsen kedvére. Ha már öldökölni kell, nem akarnak segítségül hívni a fagyot, a csontokba szuró szelet, a melyek még a rajvonal előtt bénítanak meg, vágnak a földhöz a katonák javát. A lövészárkokban, a rajvonalakban naphosszat hasalni egyébkor se valami egészséges mesterség. Télen megeshetnék, hogy a jéggé keményített hókéreg magához ölelné

a csapatokat, mielőtt azok föl tudnának patanni; e mellett pedig a gémberegett ujjak, karok nem igen alkalmasak a célzásra, irányzék-beállításra, sőt a szuronyforgatásra se. Háborut tehát sokkal kellemesebb viselni tavaszkor, március enyhe napsugarai alatt, a mikor a földnek ébredő élete olyan plasztikus ellentétet ad a pusztuló emberi élettel.

De — tavaszig várni, szenvedni a pusztító bizonytalanságot, a gazdasági életnek már most is elviselhetetlen bőjtjét, mindentől elzárkózó üzletelenségét? Tavaszig viselni a fegyveres készenlét óriási költségeit, tavaszig hijával lenni azoknak a munkáskezeknek, a melyeket katonai szolgálatra kötöttek le? Tavaszig várni, nézni, hogy hányan buknak el a bizonytalan gazdasági helyzet tüskéi és göröngyei között, tavaszig nyujtani ki a hitel, a pénz mind jobban visszahuzódó utjának irányát! Tavaszig három teljes hónapot tölteni el oly állapotban, amelynek órái is százazreket nyelnek el!

Ez a gondolat annyira rettenetes, hogy szinte belékergeti az embert a háboru vágyába. Azt mondják, hogy a háborukban a katonákat az ütközetek előtt annyira kifárasztják a menetek, a nélkülözések, hogy utánuk már elkeseredetten várják a csatát: abban vagy elpusztulnak, vagy vége lesz a masirozásnak. Mintha a közhangulatot, a mely hetek óta az egyik nap bizonytalanságából a másikba billen át, így akarnák gyötörni, a háboru vágyához szoktatni. De ma még nem vagyunk ennyire. Se most nem sürgetjük a háborut, se pedig tavaszra nem kívánjuk. Győztes háboruk képe,

siralmas öröme, drága dicsősége áll előttünk: az ilyenből se kívánunk.

A két mód közül egy harmadikra vágyunk s ezt a harmadikat követeli meg a nemzetek érdeke itt is, még bizonyosan Szerbiában. Ott még inkább. Hogy még a tél előtt megtalálják a békés kiegyezésnek, az ellentétek áthidalásának azt a módját, amelyért kár tavaszig várni. Szedje egy kissé össze magát a nehéz járású, méltóságos léptű diplomácia. Ha a nagyhatalmak dönteni akarnak a kérdésekben, ne töltsenek el heteket annak a fontos részletnek elintézésében, hogy Brüsszel, vagy London legyen-a konferencia helye. Valljanak gyorsan, őszintén színt és Oroszország a jó gyám szerepének kedvéért ne nyujtsa ki Szerbia fárasztó bizonytalanságát oly hosszú ideig. És, ha a durazzói kikötő kis deszkapallója nem ér meg egy európai háborut, annyit szintén nem érdemel meg, hogy a nemzetközi gazdasági válságot egy télen keresztül átnyujtsák miatta.

Az ily eshetőségeket elgondolva, furcsán esik olvasni, hogy Szerbia a jövő biztosítása érdekében akarja minden áron a kikötőt, a partszegélyt, és hogy nekünk a monarchia jövője érdekében kell ennek minden áron elébe állanunk. Ez igaz lehet, — de elsőben ránk, az élőkre kell gondolni, minket megóvni az állandó bizonytalanság, az állandó megszorulás kintjaitól, pusztító veszedelmektől; ha a jövő nagy kibontakozásán dolgozni kell, elsőben tőlünk ne vegyék el az egyszerű megélhetés feltételeit! Most, a jogos önzésnek fölvilágosodott korszakában lenne időszerű a

Az idegen leány.

Irta: Falk Rikárd.

A lépcsőn vette át a postástól az ajánlott levelet. A zsebébe csuszattatta, épen csak annyi ideje volt, hogy a legközelebbi villamossal a hivatalába siessen.

Idegesen fészkelődött a helyén, alig várta már, hogy bezárkózhassék az irodájába és felbontsa a barna csomagolópapírból készült borítékot. Égette a zsebé a levél, de sokan ültek a villamosban, nem olvashatta volna el nyugodtan. Az irás ismerős volt s mégis ismeretlen. A címzés ákom bákomjaiból csak annyit sejtett, hogy Bálint bácsi mondta tollba valakinek. Valakinek, aki már egyszer irt a bácsi nevében. Eszébe jutott. Marik Endre az elcsapott községi írnok, aki egy ebédért, vagy olykor egy portorikószivarért is beállít iródiáknak, az irhatta a levelet. Bálint bácsi a születés óta nem tudta mozgatni a jobb karját. Közel a hatvan esztendőhöz, késő volt munkába fogni a tehetetlen bal kezét. Ritkán volt közölni valója, évente ha egyszer. Ilyenkor Marik Endre, számos abaszéki titkok őrzője, vetette papírra a mondandókat.

Rossz sejtélem támadta meg, valahányszor nem az anyja, vagy a huga kezevonását látta az Abaszékből jött leveleken. Valahányszor más irt, baj járt a nyomában. A legelső expresszlevél, amit Bálint bácsi diktált, arra hitta haza, hogy nagybeteg az apja. Az életerős, pirospozsgás ember, akit imádott. Már akkor a maga kenyerét kereste

Rováth Kálmán a Tiszaközi Biztosító Társaságnál. Nem fért a fejébe, hogy az ő sámsoni erejű édesapja megbetegedhessék. Gyorsvonaton száguldott Pestről Abaszékre. Mire a kórházhoz értek a hallgatólag Bálint bácsival, két gyászos, zokogó nő fogadta a hideg folyosón: az édesanyja és a huga.

Azt hitte beleőrül, nem éli túl a veszteséget. Mig a halottas kamráig mentek, az anyja elsírta az esetet. Szagotottan beszélte el, mint akadtak a szülőben Rováth Sándorra átlótt, vérző mellel.

— Miért? Miért? — dült ki a fiuból a könnytelen szörnyűkődés.

Nem kapott választ senkitől sem. Azt mondták: nem tudják. Erre elfogta Marikot. Ötölt-haltolt, de Rováth nem eresztette el maga mellől. Fogdosta a torkát, úgy noszogatta a beszédre.

Marik szeméit az égnek emelte, mintha a boldogult Rováth Sándor bocsánatát kérné azért a szentségtörésért, amit elkövetni kénytelen. Aztán zavartan nézegette a félretaposott cipője sarkát. Szakadozva jött ki belőle a szó.

— Ugy volt, hogy... Uram-Teremtőm, bocsáss meg szerencsétlen szolgáltnak. A kanonok elkergette az inasát és...

— Kanonok? Melyik? Miféle kanonok? Lánghos?

— Az. Lánghos Márton kanonok ur ömeltősége... Ó nagysága... szentsége. Jaj, már a titulusát se tudom.

Rováth Kálmán belenézett az akadozó ember ábrázatába. Indulatosan nógatta:

— Marik, ne komédiázz!

— Nem, nem, aranyos fiam. De azon gondolkodom, ne harapjam-e ketté a nyelvemet, mielőtt... mielőtt a fiu előtt megtépem az édes anyja nimbuszát?

Rováthnak hirtelen kimeredt a szeme, mintha ki akarna lépni üregéből. Elállott a lélegzete.

— Az... az anyám?

Mariknak görcs állott az állába. Vacogtatta a fogát. Csak bölöngatott.

— Tovább! Most már meg ne állj a feleuton — unozta Rováth. — Tehát az anyám?

— És a kanonok...

Rováth Kálmán a homlokához kapott. Összesettültében, mint a hamuvá váló parázs. Egyszerre neki ugrott Mariknak. Elkezdte rázni. Aból meg most ijedségében dőlt a szó. Hogy jött rá Rováth Sándor a gyalázatosságra. Nem bírta tovább szegény a tudatot. Kiment a szülőbe és végzett magával.

A fiuval fordult a világ. Olyan hidegség fogta el, ami ezerszer veszedelmesebb a kitörni készülő harag és boszuállítás hevénél. Százszorosabb nagyobb kin annak a néma fájdalomnak az elviselése, amire nem talál szavakat az ember. Ebben a dermedt pillanatban úgy érezte, mintha zsongító műtételt vágták volna el az anyját a szívéből.

Felállott és a tárcájába nyúlt. De Marik eltolta a feleje nyújtott pénzt.

— Annyira gazember nem vagyok.

Rováth Kálmán kezét fogott vele kárpótlásképen és a fájdalom mámorától elbódulva bandu-

nagy önfeláldozás, hogy a jelen generáció aláfeküdjék a rombolás szekereknek, hogy azon a késő utókor diadallal vonuljon előre? Nem, erre nem érünk hajlandóságot és ezt semmiféle érdek nem kívánhatja. Azok, a kik az országok sorsa fölött döntenek, minket, a jelent, az előket, a megélni vágyókat kell, hogy tekintsék, s ehhez képest kell, hogy a békés, a közeli békés megoldásnak keressék minden igyekezettel, tapintattal, energiával és okossággal a módját.

Lukács László

a közigazgatási reformokról.

— A képviselőház ülése. —

Sajtó tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 3

A képviselőház ma befejezte a belügyi költségvetés tárgyalását és megkezdte a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását is.

Lukács László miniszterelnök ma belügyi kérdésekről mondott beszédet, melyben néhány igen fontos problémáról tett nyilatkozatot. Közigazgatásunk modernizálásának kérdése már régóta aktuálisá vált, ez alkalommal Návay Lajos vetette a vitába a kérdést, melyhez Nyegre László és Lukács György is hozzászóltak. A miniszterelnök ma határozottan kijelentette, hogy a közigazgatás államosításának problémájához most már hozzá kell majd nyulni, annál is inkább, mivel az új választójog végrehajtásával kapcsolatban feltétlenül szükséges lesz közigazgatásunk rendezése is.

Igen jelentős a miniszterelnök azon kijelentése is, hogy az országos betegápolási pótdadó kulcsának felemelését a hangoztatott aggályok folytán még egyszer megfogja a kormány fontolni és reméli, hogy néhány nap alatt kedvező megoldást talál. Nagy örömet fog kelteni széles körökben a kormányelnöknek az a további nyilatkozata, hogy a községi jegyzők anyagi helyzetének javítására a minisztérium sürgősen gyűjti az adatokat és hogy a kormány a jegyzői állásokat szerves összefüggésbe akarja hozni a közigazgatás magasabb fokozataival és így a jegyzők bizonyos előlépésére

nyílik majd kilátás. Mindezeket a nyilatkozatokat a képviselőház igen nagy helyesléssel fogadta.

A kordon előtt.

Az ellenzéki pártok ma reggel szokás szerint megint az Országház-kavéházban gyűltek össze, hogy innen a parlamenthez vonuljanak. A képviselők örömmel fogadták ma Kossuth Ferencet, aki mostanában nem vett részt a fővonalásokban, ma azonban ismét maga is a tiltakozók közé állott. Az ellenzék vezetői közül megjelent még a gyülekezőn Apponyi Albert gróf, Juszt Gyula, Mezössy Béla, Tóth János és Egry Béla.

A képviselők csapata — lehetnek negyvenen — féltizenegykor felszedelőzködött a megindult az országháza elé a szósásos hadirendben; elől a közkatonák mentek, hátul a vezérek. A képviselőház kapuja előtt a rendőrök és csendőrök kettős kordona fogadta az érkezőket. Szemrecsányi György járt legelől: se szó, se beszéd, át akart menni a rendőrök sortalan. Persze vissza szorították.

— Mi az? — kérdezte Szemrecsányi, mintha még sose történt volna vele ilyesmi, — hát nem lehet átmenni?

— A kegyelmes urtól parancsot kaptunk, — felelte Pavlik — hogy ne eresszem be a kiiltott képviselő urakat.

A képviselők zajosan méltatlankodni kezdtek. Mezössy Béla kiadta a jelszót:

— A fegyveres erőszak megakadályozott bennünket a bemenetelben, forduljunk vissza.

Az ellenzék csapata erre visszafordult s néhány főnyi utcai érdeklődőtől kísérvé eltávozott. Legtöbben villamosra szálltak. Kossuth Ferenc pedig ismeretes egyfogatu kocsián hajtott el.

A költségvetés vitája.

Az ülést féltizenegykor nyitotta meg Tisza István gróf.

Mielőtt hozzáfogtak volna a költségvetés le-darálásához, Kenedi Géza, a mentelmi bizottság előadója tett jelentést Szekcsák Ferenc, Juriga Nándor, Schmidt Károly és Désy Zoltán mentelmi ügyeiről. A bizottság javasolta, hogy Lukács Lászlónak, Désy Zoltán ellen indított rágal-mazási pörében a Ház adja ki Désyt a bíróság-nak. Simon Elemér a véderő-bizottság nevében a szombaton előterjesztett háborus javaslatokról tett jelentést. A Ház elhatározta, hogy a hadi szolgáltatásokról szóló törvényjavaslatot sürgősen — a költségvetési vita megszakításával — fogja letárgyalni.

Napirenden volt a belügyi vita folytatása.

Vermes Zoltán a községi és körjegyzők helyzetének javítását ajánlotta a kormány figyelmébe.

Szentpály István arra kérte a belügyminisztert, hogy a vidéki rendőrség helyzetének javítására szánt egymillió koronát a költségvetés megszavazása után azonnal utalja ki.

Nyegre László a községek háztartási bajait tette szóvá, melyeken csak úgy lehet segíteni, ha bizonyos állami jövedelmeket átengednek a községeknek.

Lukács György a tüdőbetegek gondozásáról beszélt s a vándor diszpanzerek támogatását kérte.

Pál Alfréd a megyei közigazgatásban az általános rendszer megszüntetését és e helyett a tisztviselők helyzetének megfelelő rendezését ajánlja.

Elnök az általános vitát berekeszti.

A miniszterelnök beszéde.

Lukács László miniszterelnök elismeri, hogy még igen sok a javítani való a közigazgatás terén, ezért nem is bocsájtozik polemikába a felszólalókkal; sok irányban kell még segíteni és erre törekedni is fog. (Helyeslés.) A cigányok és csavargók ügyének rendezése a tanulmányozás stádiumában van. Elismeri, hogy a városok segítése tekintetében bizonyos nehézségek vannak, de ennek az az oka, hogy nagyon sürgették a fizetésrendezést maguk a városok is; ahol a rendezés következtében bajok szarmaztak, igyekezni fog ezeket lehetőleg orvosolni. Elismeri azt is, hogy a községi jegyzők helyzete nagyon mostoha ott, ahol nincs mellék-kereset; de e kérdés megoldása nagyon nehéz, mert már a közepes megoldás is évenként sok millióba kerülne. Ha igazságosan akarunk eljárni, bizonyos egyöntetűséget kell létrehozni a javadalmazásban, ami azután még nehezebb dolog. Az adatgyűjtést elrendelte és rajta lesz, hogy a kérdést lehetőleg rendezze. Nem mellényos az sem, hogy egy kiváló jegyző ott a jegyzői szobában végezze be hivatali pályafutását, hanem előmenetel kell neki biztosítani már a közigazgatás érdekében is. (Helyeslés és taps.) Elismeri, hogy a betegápolási adó emelése nem népszerű dolog, de nem zárkozhatik el előle a kormány, mert az állam betegápolási költségei rohamosan megnövekedtek. Tudja, hogy a községek háztartási bajain segíteni kell, de ennek a módját még nem találta meg; előbb a községek háztartását részletesen meg fogja vizsgáltatni. A közigazgatásról tudja, hogy az ma nem bir megfelelni rendeltetésének; a mai rendszer nemcsak az állam, de az autonómia érdekeinek sem felel meg; a választójogi reform elkerülhetlenné teszi a közigazgatás gyökeres reformját is. A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Helyeslés és taps.)

költ be a városba. Csak egy kérdés égette: tudja-e a huga és mit gondol az édesanyjáról. Volt egy perc, amelyben arra gondolt, hogy vallatóra fogja Margitot. Lemondott a kínos beszélgetésről. Nincs joga hozzá, hogy az árvától elvegye az édes anyját is.

Besurrant a szobájába. Gyorsan átszijjazta a kékításkáját és sietett kifelé a kapun, hogy még elérje a pesti személyvonatot. A konyha előtt találkozott a hugával. Megölelte, megcókolta. Némán, hangtalanul.

Margit szemét elfutotta a köny. Elfojtottan, szinte suttogva mondta!

— A mamától el sem bucsuzol? Azért köszönhetnél szegénynek.

Rováth Kálmán nem válaszolt. Elrohant. Ez az „azéri“ égett benne a lelkében, amikor a lassan kattogó vonat befuott az éjszakába, amikor sudarkéménye kibujt az éj sötét takarójából és reggelre kelve begördült a pesti indóház kupolája alá. Ez a szó éveken át követte mindenfelé. Aztán eltűnt s vele együtt minden gyöngye fonál, amely ama székhez fűzte. Négy-hat hetenként egy-egy levél, amelyet Margittal váltott, ez volt mind az, ami szülőföldjére emlékeztette. S a levelekben Rováthnéról sohsem volt említés.

A visszaemlékezésnek kaosza süvített végig az agyán, míg a hivatalába ért. Bezárkózott a szobájába. Felszakította a levelet. Csakugyan a Marik írta. Néhány szóból állott az egész. Bálint bácsi írta, hogy igen ajánlatos lenne, ha egynemely halaszthatatlan családi ügy rendezése céljából a legközelebbi vonattal Abaszékre utaznék. Mivel ő az egyetlen férfi tagja a családnak. Az utolsó mondat szöveget ütött a fejébe. Tör-

ténnie kellett valaminek. Vagy az anyjával, vagy a hugával, amitől az Isten mentsen. Ezt hajtogatta magában a vonaton is.

Amikor nagyon emlegetik, hogy ki a férfi a családban, akkor megint csak azért rántják elő a férfiaságot, hogy valami asszonyi ostobaságot palástoljanak vele.

Nem jelezte a jövetelét, de Bálint bácsi Marikkal találomra kiment minden pesti vonat elébe. A délutánival érkezett Rováth Kálmán.

Gyalog mentek be a városba. De nem a Fő-utcán. Rováth nem akarta, hogy tudomást szerezzenek a megjelenéséről. A kertek alatt haladtak sokáig szótlanul. Bálint és Marik egymást nézték, ki kezdje a beszédet. Rováth Kálmán egy ideig hallgatagon túrta a szemjateköt. Végre kifakadt.

— Ki vele. Mért hívtál Bálint bácsi? Gyorsan. Nincs sok időm. Az esti vonattal vissza kell térnem. Reggelre lejár a szabadságom.

Marik közbevágtott:

— Olyan hamar? Nem hinném, hogy elintézhető lenne az ügy.

— Micsoda ügy?

— Hát a hugodé! — bökte ki Bálint bácsi. Tehát mégis! A Margit! Elállt a szivverése. Vajon miket fog most hallani?

— Ej, hiszen egyszer ugyanis meg kell tudnod — próbálkozott erőlyeskedni Bálint bácsi. — Mit halogassuk? Esztegar Laci már régóta udvarolt a hugodnak. Az egész város megnyugodott benne, hogy Rováth Margitból Esztegar Lászlóné lesz. Nem így történt. A hugod a szeretője lett és most, hogy elhagyta, keble alatt a gyermekével, a leány halálra sirja magát. Nincs szegény fejének kihez fordulni. Azért hívtalak. Már két hete nem mozdult ki a házból.

Rováth Kálmán szeme előtt egybefolyt a tájék. Megszédült.

— A dologra! A dologra! — sürgette a fiu.

— Mondom: mivel jól ismerlek, magam mellé vettem Marik Endrét. Gondoltam, hátha nélkülöd is rendbe hozhatjuk az esetet. Felmentünk Esztegarékhoz. Együtt találtuk a fiut az apjával. Esztegar Árpád egyenes, komoly ember. Ebben bizakodtam. Egyenesen nekilovagoltam és botránnyal, meg mi mindennel fenyegetőztem, ha a Laci feleségül nem veszi a Margitot. Azt felelte rá: „Nagyon szívesen beleegyezem a házasságba, ha a kanonok ur feleségül veszi a leány anyját.“

— Vagyis ez azt jelenti, hogy soha! — fakadt ki Rováth Kálmán.

Bálint rásandított Marik Endrére. Ami most következik, azt már mondja el Marik, mert neki se szíve, se lelke hozzá.

— Nem, Kálmán fiam. Hanem ez azt jelenti, hogy a hugod, a Margit, a kanonok leánya. És ki is pakolt az egész csunya dologgal, hogy csak rá kell nézni. Ugyanazok a vonások.

Rováth Kálmán megkapta a Bálint bácsi bal kezét. A vér a fejébe szökött. Valami ocsmány kiszólásra készült. Ebben a pillanatban maga elé idézte a Margit képét és a kanonokét. Megdöbbentő hasonlatosságot kezdett találni a két arc között.

Lassan eleresztette a Bálint bácsi kezét. Érzéketlenül, ridegen mondta:

— Mit bolondítottatok le engem e miatt? Mi közöm nekem ehhez az idegen leányhoz?

Aztán sarkon fordult és köszönés nélkül visszafordult a vasuti állomás felé.

A Ház a belügyi költségvetést általánosságban megszavazza. Giesswein Sándornak tegnapi beadott határozati javaslatát, amely szerint utasítja a Ház a kormányt, hogy a kóbor cigányok és csavargók ügyének rendezéséről készítsen törvényjavaslatot, elfogadják.

A részletes tárgyalás során senki sem szólalt föl, — vita nélkül megszavazták az összes tételeket.

Az államvasutak kritikája.

Ezután következett a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalása.

Elnök jelentette, hogy a tárgyalás ideje alatt Stetina József államtitkár is jelen lesz, hogy az esetleg szükséges fölvilágosításokat megadja.

Heltai Ferenc előadó arra hivatkozik, hogy aggasztó mértékben megnövekedett költségvetéssel állunk szemben; még soha sem volt eset arra, hogy mint most egyszerre 122 millió koronával növekedett volna a kereskedelmi tárca költségvetése. Szükségesnek tartaná, hogy azt az utépítési akciót, melyet a Tisza-kormány 1904-ben megkezdett, energikusan folytassa a kormány. Szóváteszi a postaintézmény szervezeti fogatkozását s a visszaesést, mely az intézmény teljesítő képességében mutatkozik. Csakis a *legsötétebb Balkán államokban mutatkoznak e téren hasonló állapotok, mint nálunk.* Sajnos, az államvasutakról sem mondhat jobb kritikát. A vasutak igazgatóságának minden igyekezete odairányul most, hogy beigazolja a koalíció alatt kötött gyalázatos talpfaszerződés hasznosságát. *Az ideai szénbeszerzés dolga is kihívja a legsúlyosabb ítéletet.* December hónapra halasztani a vasutak szénkészletének beszerzését, a legnagyobb lelkiismeretlenség az állammal szemben s csunya megkároztatása a közérdeknek. *Ezért felelősségre kell vonni az igazgatóságot.*

Heltai beszéde után az ülés véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Kaszinói tisztújítás Körösbökenyben.

Vasárnap, e hó 1-én tartotta meg a körösbökenyi kaszinó tisztújító közgyűlését. A rendkívül izgalmas választást megelőzőleg Kiurszky Iván váll. tag felolvasta Dénes Jakab dr.-nak hozzá intézett levelét, melyben nevezett arra kéri a kaszinó tagjait, hogy úgy a tiszti, valamint a választmányi tagsági állások betöltésénél az ő személyétől tekintsenek el. A választás eredményét Klein Fülöp korelnök hirdeti ki, mely szerint elnökké: Buday Zoltán (uj), alelnökké: Bodea Gyula (uj), pénztárossá: Popa George (uj), ellenőrré: Eckerl Károly (uj), háznagygyá: Bienenstock József, könyvtárossá: Peroutka Emil, ügyészé: Papp János dr. (uj) jegyzővé: Kertész István választatott. A választmány tagjaivá Szeőke Lajos, Kiurszky Iván, Possert Ferenc, Grozda Aurél dr., Koczka Gyula, Cosma János, valamint Koreck Kálmán és Kohn Henrik választattak meg, Baumann Lajos és Roth Henrik egyenlő szavazatot kapván, korelnök Baumann Lajost (uj) jelölte meg választmányi tagul. A szavazás eredményének kihirdetése után Bienenstock József megválasztott háznagy, valamint Kohn Henrik választmányi tag elfoglaltságukra való hivatkozással az állásról lemondottak, mire helyettük Füzesy Károly (uj) és Moyszin Károly (uj) lettek megválasztva. Az izgalmas választás a lapunkban már közölt Szeőke-Dénes afférrel van összefüggésben.

(*) Az aradi Esperanto Egyesület tegnapi este tartotta rendes évi közgyűlését, melynek programja szerint Végh Endre dr. az egyesület ügyvezető elnöke az esperanto nemzetközi nyelv utóbbi év alatt tett nagy haladását méltatta kiemelve, hogy ezen mozgalomnak a vidéki városok közt épen Aradnak jutott az a megtisztelő szerep, hogy a második országos esperanto kongresszust az aradi esperantisták rendezik jövő év nyarán. Azzal pedig, hogy az aradi Esperanto Egyesület 14 taggal belépett a genfi Universala Esperanto Asocio-ba, (világ egyesület) nemzetközi viszonylatban is jelentős szerephez és előnyökhöz jut városunk a külföldi idegenek látogatása és a külföld esperantistáival való érintkezés révén. Azután a megüresedett tisztviselői állások betöl-

tésére kerülő a sor, a titkári állásra Singer Jenő dr. ügyvédet, a női csoport vezetőjévé pedig az egyesület régi hivat Fodor Aladárné ur-hölgyet; egyesületi ügyészé Kell József dr. ügyvéd, pénztárossá Drosnyák János, könyvtárnok és háznagygyá Kardos Bélát választották meg. A pénztári jelentés után az 1913. évi aradi II. esperanto kongresszust (országos) előkészítő-bizottság megválasztása következtén, többek indítványára egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy a kongresszusi bizottság diszelnökéül Varjassy Lajos polgármestert fogja küldöttségileg felkérni. A kongresszusi bizottság ügyvezető alelnökéül Végh Endre dr. választatott meg.

Kenyér és hus uzsora az aradi piacon.

— Greén Nándor főkapitány rendelete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 3.

Az utóbbi időben az aradi piac ellen mind több panasz érkezett úgy a rendőrséghez, mint magához Varjassy Lajos polgármesterhez is. Különösen a munkások részéről keresték fel sürűbben a polgármestert és elmondották neki, hogy az élelmiszer drágaságát az a körülmény is súlyosítja, hogy a kenyeret a nyílt piacon nem súlyszerint, nem kilogram-számra, hanem általános árban árúsítják. Megtörténik, — mondották — hogy azért a kenyérért, amelyet délelben, mikor már a kereslet megcsappant, a pécskai árusok, meg az aradi kereskedők 24—26 fillérért adnak, azt reggel nem lehet 32—34 filléren alul megvásárolni és ehhez az árfőveréshez még az is hozzájárul, hogy nincsen ellenőrző mérleg a piacon, hanem az elárúsító becslésével meg kell elégedni. Sokszor meggyőződtek már a munkások, mondották panaszukban, hogy másfél és két kilogramos differencia is volt egy cipónál.

Ma délelőtt ismét megjelent egy munkás küldöttség a polgármester előtt és kérte, hogy méltassa figyelmére ezt a rendkívül nagy horderejű szociális kérdést, amely a város minden lakosát kivétel nélkül érdekli, de különösen zavaró befolyást gyakorol a szegény munkásnép háztartására, amelyben minden fillérnek megvan a maga szűkre szabott rendeltetése és csak a hatóság segítségével védekezhetnek a kizsákmányolás ellen. A polgármester azt felelte, hogy azonnal megtesz mindent, ami a törvények értelmében eme valóban súlyos baj megszüntetésére tehető, mert belátja maga is, hogy óriási zavarokat okozhat olyan háztartásokban a kenyér mesterséges megdrágítása, ahol ez ugyszólván a főtáplálékot alkotja.

A panaszok távozása után nyomban magához kéréte a polgármester Greén Nándor főkapitányt és beható tanácskozást folytattak eme rendkívül figyelemre méltó probléma megoldását illetőleg. A város vezetősége, mint értesülünk, a legnagyobb jóakarattal s kötelességének megfelelő elszántsággal akar véget vetni a piacon a kenyér-árúsítás terén tapasztalt visszaéléseknek és úgy tudjuk, hogy míg szabályrendelettel véglegesen és alaposan rendezhető lesz az ügy, addig is Greén Nándor főkapitány rendeleti uton teszi lehetővé a kenyér-uzsorát. Ismereteselek előtte is a drágításnak a munkások panaszaiban elmondott módjai és ezért már a legközelebbi napokban rendeletet bocsát ki, amelyben meghagyja az összes kenyér-árúsítónak, hogy csak kilószámra lemért kenyeret adhatnak el és kötelesek az árakat mindenki által látható és olvasható módon árúsító helyeiken a közönség tudtára adni. Utasítja közegeit, hogy e rendelkezéseit a legnagyobb szigorral ellenőrizzék és minden egyes mulasztást nyomban az illetékes büntetőhatóság elé terjeszzenek megtorlás céljából. Ujból megismétli Greén főkapitány azt a rendeletet, amelyet különösen a vidékről behozott kenyér tisztaságának megőrzésére a múlt esztendő folyamán kiadott. Ezekről

az intézkedésekről értesíteni fogja a pécskai főszolgabírószágot is azzal a kérelemmel, hogy ezt a kenyér-uzsora között ismertesse meg, mert el van tőkelve, hogy azokat az árusokat, akiket a rendőrség kenyér-uzsorán ér, örökre kifogja tiltani az aradi piacról.

Ugyanígyan értelmű határozatot bocsátott ki a főkapitány a piaci husárúsokra vonatkozólag is, illetve ujra felfogja hívni figyelmüket a huselárusításról alkotott szabályrendelet idevágó intézkedéseire, amelyeknek szigorú végrehajtását ellenőrizteti.

Értesülésünk szerint a tanács már legközelebbi ülésén behatóan foglalkozik ennek a rendkívül nagy jelentőségű szociális problémának szabályrendeletben leendő rendezésével. Lócs Rezső gazdasági tanácsnok kijelentette az Aradi Közlöny tudósítója előtt, hogy a maga részéről halaszthatatlannak tekinti a kenyér- és husárúsítás kérdésének rendezését és utalt arra, hogy mikor a város a múlt esztendő folyamán a burgonya árúsítást határozta el, a tanács már akkor megbeszélést folytatott a piaci kenyér-uzsora megállításáról is. Akkor kialakult az a nézet, hogy a piacon kenyeret darab számra nem szabad árúsítani, mert ez a legnagyobb visszaélésekre vezet, hanem más városok példájára szabályrendeletet kell alkotni, amely a mértékhasználatát szigorúan előírja. Tekintettel arra, hogy az aradi piacon csak a pécskaiak egyedül körülbelül naponta egy vagon kenyeret adnak el, kiszámítható az a jogtalan haszon, amelyet ezek az árusok épen az aradi legszegényebb néprétegek megkároztatásával maguknak szereznek.

A képviselőházi őrség.

— Az elnöki jogkör megállapítása. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 3.

A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délután öt órakor Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklété alatt ülést tartott, amelyen letárgyalták és elfogadták a képviselőházi őrség felállításáról szóló törvényjavaslatot.

Khuen-Héderváry elnök az ülést megnyitván, Rakovszky Iván előadó ismertette a törvényjavaslatot, kiemelve, hogy az ebben foglalt intézkedések két főcsoportra oszlanak. Az első szakasz négy pontban foglalt intézkedése az elnök jogkörét és kötelességeit szabályozza minden olyan esetben, midőn a karhatalom alkalmazására lehet szükség. A második csoport a képviselőházi őrség felállításáról intézkedik. Az első szakaszban megállapított jogra vonatkozólag az előadó esetről esetre kimutatta, hogy azok az elnöki jogkör bővítését egyáltalán nem tartalmazzák, hanem csak az 1848. évi 4-ik törvénycikkben és a házszabályok rendelkezéseiben eddig is megállapított elnöki hatáskört részletezik és állapítják meg pontosan. Ez alkalommal a paragrafus negyedik pontjának olyan módosítását javasolja, mely az eddigi jogállapottal szemben az elnök jogkörét oly precízítással írja körül, hogy annak önkényes kitérítése, vagy az azzal való visszaélés ki van zárva.

Ez a módosítás a rendzavaró képviselők kivezetetésére vonatkozik és így szól:

4. Megteszi a képviselőház és a bizottságok tanácskozásainak biztosítására a szükséges intézkedéseket. Azt a képviselőt, aki a rendet és csendet, a tanácskozást teljesen meghiúsító módon tartósan zavarja, úgy, hogy rögtön eltávolítása nélkül az ülés egyáltalában nem folytatható, karhatalom alkalmazásával is kivezeteti és a képviselőháznak, vagy a bizottságnak arról az üléséről távol tartja. A 4. pont esetében az elnök köteles intézkedését a képviselő eltávolítása után azonnal jóváhagyás végett a képviselőház elé ter-

jeszteni, amely a fölött vita nélkül egyszerű szavazással határoz. E szavazásnál a 4-ik pont szerint eltávolított, vagy a képviselőház határozatával ideiglenesen kizárt képviselőt úgy kell tekinteni, mintha a jóváhagyás ellen szavazott volna és a jóváhagyás csak akkor tekinthető megadottnak, ha ez a szavazók többségét az eltávolított és ideiglenesen kizárt képviselők számbavételének dacára is megnyerte.

Az elnök intézkedése, ha az utóbbi bekezdés értelmében a képviselőház jóvá nem hagyta, hatályát veszti és az eltávolított képviselőnek joga van az ülésen újból megjelenni.

A továbbiakban az előadó a javaslatnak a képviselőházi fegyveres erő szervezésére vonatkozó intézkedéseit ismereti és a 4-ik szakaszhoz módosítást javasol arra nézve, hogy a képviselőházi fegyveres erő kiegészítésére a képviselőház területén alkalmazott és az azzal együtt való működésre a csendőrség és katonaság, míg a képviselőház környékén teendő intézkedésre az államrendőrség is igénybevehető.

Megindokolja a módosítást azután. A képviselőházi őrséggel való közvetlen együtt működésre az államrendőrség, melynek szervezete és szolgálati szabályai nem katonai jellegűek, alkalmatlan. Végül, mivel a képviselőházi őrség szervezése hosszabb időt fog igénybe venni, azon új paragrafust beiktatandó módosítást ajánlja, hogy az őrség szervezésénél a jelenlegi jogállapot tartásuk fenn Ezen előadás alapján a bizottság általánosságban és részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot.

VÁROS ÉS MEGYE.

Sorrendje az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi de- vember hó 11-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 1. Polgármester havi jelentése. 2. Főispán értesítése a gyermekkorházánál megüresedett másodorvosi állásra Préda Demeter dr. kinevezése iránt. 3. Polgármester előterjesztése a közigazgatási bizottságban üresedésbe jövő helyeknek választás útján való betöltése iránt. 4. U. a. előterjesztése Nesnera Aladár halálával üresedésbe jött közigazgatási bizottsági helynek választás útján való betöltése iránt. 5. A gazdasági szék bemutatja a kefe áruk szállítása iránt megtartott árlejtés jegyzőkönyvét jóváhagyás végett. 6. A tanács jóváhagyó tudomásvétel végett bejelenti, hogy a sertéshizláló által elfoglalt területen volt szegénypusztai bérlőket más városi földdel kártalanította. 7. Az izraelita hitközségnek felbuzdulása a tanácsnak azon határozata ellen, melylyel a hitközségnek önálló vadászati jog területére nézve megtagadtattott. 8. A polgármester átteszi az aradi kereskedelmi és iparkamarának megkeresését a Maros folyó hajózatává tétele tárgyában. 9. A tanácsnak előterjesztése a vásártérnek áthelyezése tárgyában. 10. Az aradi építő iparosok szövetségének felbuzdulása a tanácsnak azon határozata ellen, melylyel kimondatott, hogy a homokhordásra az ide. en községben lakók is jogosítottak. 11. Rubenescu Ágoston felbuzdulása hulla átszállítás után kivetett díj ügyében hozott tanácsai határozat ellen. 12. A számvétségnek előterjesztése a hid deficitnek pótlása iránt. 13. A tanács előterjesztése a Határ-utca egyrészének és a Hajó-utcának Schone-csatornával való ellátása iránt. 14. A tiszti ügyészség beterjeszté Braun M. aradi szabó céggel, ruhaszállítás és Hönig Ottóval az Óvár téri telek ügyében kötött szerződést jóváhagyás végett. 15. A tiszti ügyészség beterjeszté Rajjcu Lukács, Jubász János, Illin Demeter, Fericsán Demeter, Bodor János, Risztin Mihály az arad-gáji földmivelők szövetségével és Tóth Györggyel kötött földhaszonbérleti szerződéseket jóváhagyás végett.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Az aradi ál-gróf.

— Az Apor-fiu kalandjai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 3.

Megirtuk ma, hogy a bécsi rendőrség többrendbeli csúlás miatt letartóztatta Apor Eleket, Apor Lipót volt aradi, most pécsi törvényszéki bíró fiát, aki gróf Apponyi néven szélhámoskodott Bécsben. Apor Lipót fia nem először szerepel a nyilvánosság előtt. A különben igazán tehetséges fiatalember gyönyörű karriert tört derékba a könnyelműségével. Valamikor Adler volt Aporék neve. Apor Elek felekezeti viszonyait korán rendezte, aztán pedig joggyakornok és tiszteletbeli szolgabíró lett Pestvármegye egyik járásában. Nem valami meleg szimpátia övezte és kinos lovagias ügye is támadt ifjabb Förster Aurél szolgabíróval.

Az életének ragyogó periódusa csak két évvel ezelőtt kezdődött, amikor kitűnő protekció fölsegítette a külügyminisztériumba. A 14-ik, magyar departementbe került. Gyanus ügye volt már azelőtt is, hogy Bécsbe költözött, de okosan elsimították. Remek lakást rendezett be és grandseigneurial életmódot is folytatott a császárvárosban. Minden este kiöltözött frakkba és viveurkodott noha — ezt a jobbszemű ismerősei tudták — pénze nem volt a szükséghez képest.

A kissé bicegő, de egyébként csinos ifju állandóan katonatisztek társaságában jelent meg a fashionable helyeken. Azt mesélte uton-utfelen, hogy Apor báró, a bécsi I. huszárezred parancsnoka: nagybácsija. És a tisztek föl se tették, hogy Apor kissé önkényesen választotta meg a bácsikáját.

Tavaly egyszerre kilépett a külügyminisztériumból és valószínű, hogy nem magasztantából hagyta el a Ballplatz ot. De tovább is mint nagyreményű diplomatajelölt szerepsit a legutóbb is azt mesélte a budapesti Gerbeaud-ban, hogy szabadságon van. Tűzzel udvarolt egy ősrégi nemes család leányának s egy incidens kapcsán távirati kérdést intéztek a külügyminisztériumhoz, amely ezt a zordul tömör választ adta:

— Nem tagja.

Akkor elhagyta a magyar fővárost és külföldön utazgatott. Hogy miből, ezt meglehetősen régóta kérdezték már az ismerősei. De főképp egy budapesti detektív érdeklődött iránta, mert súlyos kelemetlensége volt Apor egyik ügyéből kifolyólag.

Még Bécsbe költözése és diplomata pályára lépése előtt, nagy szerelmi ügye volt Apor Eleknek a fővárosban egy sokat emlegetett szép leánnyal. A fiatal, előkelően élő gavallér megismerkedett Fülöp Gizellával, egy feltűnően szép és feltűnően élő fiatal leánnyal. Fülöp Gizella hosszabb ideig Gelléri Szabó János dugszagdag nyugalmazott miniszteri tanácsos házában élt és mint a dugszagdag öreg ur fogadott leánya, dédelgetett barátinője szerepelt. Fülöp Gizella még Gelléri Szabó életében megismerkedett Apor Elekkel és rövid idő múlva azt kezdték emlegetni, hogy a fiatal ember feleségül veszi a szép leányt.

Apor Lipót törvényszéki bíró is hírét hallotta fia kalandos szerelmének, fölsetett Pécsről és diazkrét módon kérte a budapesti rendőrséget, hogy érdeklődjék az ideál: Fülöp Gizella kisasszony előslete iránt. Az eljárással Kalmár Hugó detektivet bízták meg, aki a szép fiatal hölgyről nem a legkedvezőbb információt kapta és adta. Az erre vonatkozó jelentésről valahogyan tudomást szerzett Fülöp Gizella és bűnvádi följelentést tett Kalmár ellen becsületsértés miatt. Többször is volt az ügyben tárgyalás, végül a detektivet fölmentették.

Fülöp Gizella azután Battik Sándor földbirto- tokos neje lett és az öreg Gelléri Szabó nevére történt végrendelet hamisítás miatt több évi fegyházbüntetésre ítélték őt is, a férjét is. Jó magaviselete következtében nemrég bocsátották ki a fegyházból.

Apor Elek hamar kiábrándult szivebálványából és tulsok nőnél vigasztalódott. Barátai hónapok óta jósolgatták, hogy mohón csinált adósságai lejtőre juttatják és most itt a keserves fordulat. A Fülöp Gizella szerelem idejében Apor a budapesti Hungaria szállóban lakott és barátainak politikai ambícióit emlegette.

— Erőnek erejével az akarják, hogy képviselő legyek. Most is Veszprémben akarnak jelölni. Bármennyire szabadkozom, erre kapacitálnak, küldöttségekkel járnak a nyakamra — ilyesfélét mondogatott barátai előtt.

Szülei az utóbbi időben már nem hallottak róla, nem törődtek vele. Apja, mint már megirtuk, Pécsen élt, anyja pedig Berlinbe költözött, hogy leányát Apor Annát a berlini zeneakadémián hegedűművésznővé képeztesse ki. Az téves, hogy a szülők törvényesen elváltak.

A dévai képviselő anyagi zavarai.

(Disz-árverési hirdetmény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 3.

A Justh-párt egyik ugynevezett sneidig tagja, Barcsay Andor dr., dévai követ ma a hivatalos laphan szerepelt, de a hivatalos lap „nem hivatalos” részében. Az árverési hirdetmények rovatát gazdagították Barcsay dr. ügyei. És nem frázis, amikor azt mondjuk, hogy „gazdagította” a rovatot. Ugyanis egyetlen árverési hirdetmény se volt ma olyan tekintélyesen hosszú, mint a Barcsay Andoré. A Justh párt tagja ebben az egy hirdetményben közel százötvenezer korona adóssággal szerepel, melyeket hunyadmegyei földjeire tábláztak be. De ez a betáblázás aligha nyújt valami nagy vigaszt a hitelezőknek. Ugyanis az ingatlanok összesége 245 hold, de a becsértékük mindössze harmincötvenezer korona, tehát rossz, terméketlen talaj lehet. Azt mondják, Barcsay Andort, aki csodálatosan kitartó küzdelmet folytatott a dévai mandátumért, ez a választás tette tönkre anyagilag és juttatta annyira, hogy ellene árverést tüztek ki e hónap 18-ra. Érdemes elolvasni az árvereltetők névsorát és követeléseiket:

A dévai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Schullerus Félix dr. ügyvéd által képviselt Nagyszabó Földhitelezési végrehajtónak Barcsay Andor dr. budapesti lakos végrehajtást szenvedett elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverést 4074 korona tőrekövetelés, ennek és pedig 2037 korona után 1911. május hó 1-től és 2037 korona után 1911. évi november hó 1-től járó 7-2 százalék kamata, 178 korona 92 fillér és 40 korona 75 fillér és a még felmerülő költségeknek, továbbá ezennel csatlakozottnak kimondott Erdélyi Ágostai Hitvallású Országos Egyház nyugdíjintézete 671 korona 89 fillér tőke és jár., Pitar Juon 1000 korona tőke és jár., Brosner Vorschuss Verein 699 korona 60 fillér tőke és jár., Cseh László és neje 41806 korona 37 fillér tőke és jár., Balog Gyula utódai 3787 korona 92 fillér tőke és jár., Szucs Pál és neje 1000 korona tőke és jár., Dragoin János a Szavuj és Popa Ávrám 1000 korona tőke és jár., Szucs Pál és neje 1000 korona tőke és jár., Popa György és Purdea György 1000 korona tőke és jár., Szucs Janos a Jánosé és Dregán János 1000 korona tőke és jár., Szucs János a Miklóse 209 korona tőke és jár., Szucs Ávrám 1000 korona tőke és jár., Popa Juon 1000 korona tőke és jár., Magyar Autó forgalmi r. t. 5000 korona tőke és jár., 4000 korona tőke és jár., 6000 korona tőke és jár., és 6000 korona tőke és jár., Székely Gazdák szövetezete 2105 korona és 10000 korona

őke és jár. „Helios” automobil forg. r. t. 5449 korona 89 fillér és 1689 korona 68 fillér tőke és jár. Chirca Simon 991 korona tőke és jár. Zsurze Ávrám és Itt Joun 1220 korona tőke és jár. Póná György és Póna Szapta 1424 korona tőke és jár. Mateju György és Itt Szafta 2025 korona 44 fillér tőke és jár. Rusz Ávrám és Giorgiu Szavéta 2075 korona tőke és jár. Popa Valér és Suciú Ravéka 2025 korona tőke és jár. Mc. Cornich Harvesting Machine Company 1474 korona és 1256 korona 78 fillér tőke és jár. Magyar Automobil r. t. Westinghouse-rendszer 471 korona 42 fillér tőke és jár. Bocságh Zoltán 2000 korona tőke és jár. Dévai Iparbank r. t. 700 korona tőke és jár. 520 korona tőke és jár. 3000 korona tőke és jár. 1200 korona tőke és jár. 1000 korona tőke és jár. 610 korona. 700 korona. 300 korona. 1400 korona. 700 korona. 1400 korona tőke és jár. Erki Béla 107 korona 50 fillér tőke és jár. Schmidt Károly 317 korona 86 fillér tőke és jár. Erdélyi Keresk. és Hitelbank r. t. 1500 korona. 3000 korona. 1500 korona. 1500 korona. 3000 korona. 3000 korona tőke és jár. a Sárospataki Hitelbank r. t. 2850 korona tőke és jár. a Piski Takaréknévtár r. t. 600 korona tőke és jár. Holtzer Károly 139 korona tőke és jár. Polgári Takaréks. és Hitelszövetkezet 6000 korona tőke és jár. Sternberg Ármán és társai 537 korona 50 fillér tőke és jár. és Boros Emil 380 korona 25 fillér tőke és jár. követelése. Gárdonyi Illés és társai cég 9439 korona 44 fillér tőke és jár. erejéig elrendelte az árverést Barcsay Andor hunyadmegyei ingat'ansaira.

Amint látható, Barcsay dr. csak a különböző automobil-vállalatoknak majdnem harmincezer koronával tartozik. Érdekelt fél többek között Bors Emil, a szintén sokat költött volt dévai bankigazgató is, aki pedig nem volt Justh-párti ember. Sőt: a kormánypárt bankigazgatójának mondták. Barcsay Andornak ugylátszik az „átkos mungó pénz” is jó volt.

Ellopott titkos hadiszerek

— A bécsi Arzenál szenzációja. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, december 3.

A bécsi rendőrség — mint a P. Lloyd bécsi munkatársa értesül — rendkívül nagy szabású és következményeiben messze kiható jelentőségű bűncselekmény miatt indította meg ma az eljárást. A bécsi Arzenálból, amely a város egyik forgalmas helyén, a Statsbanhof mellett van, eddig ki nem derített módon rengeteg titkos hadiszert elloptak. A lopás miatt nagy izgalom uralkodik katonai körökben, s alkalmasint kinos következményei lesznek a bűncselekménynek, mert a lopást a lelkiismeretes ellenőrzés hiánya okozta.

A háborús előkészületek miatt az Arzenálban napok óta lázas gyorsasággal dolgoznak. A fegyvertárban, amely tölténygyárral áll összefüggésben, sok olyan löszert és fegyvert állítanak elő, amelyet természetesen titkolnak más államok elől. Az Arzenál parancsnoksága éppen azért nagy gondal szokta kiválasztani amaz alkalmazottakat, akiket itt foglalkoztatnak. Most kétszeres éberséggel szervezték ezt a gárdát, azonban az alkalmazottak működését nem kísérték figyelemmel kellő módon. A fegyvertárban dolgozók között most sok polgári egyén is volt. Így történhetett meg, hogy az Arzenálból nagy tömegű, féltve őrzött titkos hadiszert s hadiszert alkatrészeket elloptak. Katonai körökben beszélnek, hogy a monarchia hadseregének olyan lövedékei is vannak, amelyekkel megelőzték Európa minden armádiáját. Hir szerint ezek alkatrészeit is ellopták most.

A lopásról az Arzenál parancsnoksága azonnal jelentést tett a hadügyminisztériumnak, amely viszont a rendőrséget kérte föl a nyomozásra. A

mai nap folyamán ötven detektív kezdte meg a tolvajok kikutatását — eredménytelenül. A rendőrigazgatóságnak az a véleménye, hogy a lopást orosz ügynökök fölbujtására követhették el az alkalmazottak.

Oroszország szavától függ a béke.

(A békülékeny szerbek. — Katonapárt diktatúrája Szerbiában és Oroszországban. — Olaszország is tiltakozik a durrazói események miatt)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Arad, december 3.

Az osztrák magyar monarchia és Szerbia között a vitás kérdésekben teljesen változatlan a helyzet. A szerb sajtó tudomásul sem veszi, hogy a monarchia számtalanszor határozottan kijelentette, hogy Albánia függetlenségének követelésével abszolút nem akarja érinteni, vagy szűkíteni Szerbia gazdasági érdekeit. A kormányhoz közel álló szerb lapok azzal láztatják a népet, hogy a monarchia csak azért ránt kardot Albánia autonómiája mellett, mert meg akarja akadályozni, hogy Szerbia az Adria partjához jusson és a Politika című lap felhívja a kormányt, hogy ezért az egy kikötőért tegyen mindent kockára. Még figyelemre méltóbb a kormány félhivatalos organumának, a Szamo Upravának ma megjelent cikke, amelyben azt írja, bizonyára sugalmazás folytán, hogy a Monarchia és Olaszország között kötött és Albániára vonatkozó titkos szerződésnek nincs nemzetközi jellege és azt Szerbia nem tartozik respektálni. Ha — írja a lap — Albánia lehet török, vagy önálló, akkor lehet szerb és görög is. A Moniteur című lap, amelynek különösen a külügyminisztériumhoz szótak utjai vezetni, azt írja, hogy szó sincs arról, mintha az Albán kérdésben engedékenységet mutatna s az erről elterjedt külföldi híreket megcáfolja. Valamennyi lap arról panaszkodik, hogy a külföldi sajtó igaztalan Szerbiával szemben és ez azért történik, mert nem ismeri a szerb viszonyokat és tévesen ítéli meg a helyzetet, mikor azt írják a külföldi lapok, hogy Szerbia zavarja a békét. Feltűnő, hogy az európai szociálisták magatartására mutatnak rá Szerbiában és nagy meglepetést éreznek afölött, hogy a szociálisták igazságot szolgáltatnak a rakoncátlan Balkán államnak.

A titokzatos Oroszország.

Köln: A Kölnische Zeitung ma feltűnő cikket közöl a „Háború vagy béke” címen, amelyben kijelenti, hogyha Ausztria-Magyarország bevonja vitorlát Szerbia makacs ellenállása előtt, akkor a monarchia tekintélye szenved csorbát és elveszti súlyát a szövetséges Németország előtt. Oroszországnak egy szavába kerül, hogy észre térítse Szerbiát. Az egész világ erre a szóra vár és a hármass entente hatalmai megsem mozdulnak, hogy Oroszországot nyilatkozatra bírják. Ameddig Oroszország meg nem szólal, addig a háború véme mindig kísérteni fog.

Pétervári, december 3. Diplomáciai körökből jelentik, hogy az orosz kormány még mindig támogatja Szerbiának szerinte jogos követeléseit, de azt a tanácsot adta neki, hogy igyekezzen a konfliktust békés módon elintézni.

Pétervári, december 3. Szanzonov tábornokot, a turkesztáni katonai kerület parancsnokát, a varasói katonai kerület parancsnokává nevezték ki.

Belgrád, december 3. A félhivatalos Tribuna az Európaszerte észlelhető katonai készülődésekről írva, azon kesereg, hogy Oroszország újra cserben hagyja a szerbeket. Szerbia ehhez az eljárásához már hozzá van szokva. Valószínűleg csak tréfa volt az orosz mozgósítás, de az ilyen tréfákat nem szeretik mindenhol és különösen nem

ott, ahol azt, akivel játszottak, még ki is gúnyolják.

Pétervári, december 3. A kereskedelmi miniszter elnöklésével tartott konferencián a miniszter kijelentette, hogy tekintettel a szénhiányra, szükséges lesz a jövő esztendőben tizenöt-huszonöt millió pud szenet a külföldön beszerezni.

Páris. Egy pétervári magántávirat szerint a múlt héten 17 hadtest vezérkari főnöke közös tanácskozást folytatott, amely egész héten át tartott és csak most hagyták el a különböző vezérkari főnökök új instrukciókkal ellátva Pétervárt. A vezérkari főnökök visszatértek hadtesteikhez.

Köln: Pétervári távirat szerint hibás az a feljegyzés, hogy az osztrák-magyar nagykövet kihallgatása által a helyzet javult volna. Ezen forrás nézete szerint még a közeli napokban Európa idegei nagy próbára lesznek téve és csak attól függ, hogy lesz-e háború, vagy nem, hogy Európa idegei ezeket a megpróbáltatásokat kifogják-e bírni. A cárt személyes gondok eltérítik a politikai eseményektől, különösen a trónörökös betegsége, úgy hogy a hadipárt, amelynek nagy befolyása van különösen udvari körökben, nagy igyekezettel és talán tulnyomó erővel küzd a nem is annyira a számos, mint inkább igen befolyásos, a békére hajlandó miniszterek ellen.

A szerb kormány és a katonapárt.

Bécs, december 3. A Südschlawische Korrespondenznek jelentik Belgrádból: A szerb külügyminisztérium három hét óta olyan intézkedéseket tesz, amelyek homlokegyenest ellenkeznek a külügyminisztérium megnyugtató jelentéseivel. Csapatokat von össze, fegyverkezést rendel el és új irreguláris hadosztályt alapít, éppen úgy, mint az annexió válság idején. A terv ugyanaz, mint amelyet akkor Putnik tábornok kidolgozott. Az a körülmény, hogy a külügyminisztérium sajtóirodája bekés hurokat pengtet és minden katonai készülődést tagad, arra magyarázható, hogy a Pasic kormány háttérbe szorul a katonai párt mögött, már pedig addig nem lehet remény kedvező fordulatra, míg a katonai párt van előtérben.

Prága, december 3. A Pravo Lidu belgrádi levelezőjének jelentése szerint az ottani szerb kereskedők szövetséget alakítottak, amelynek a tagjai kötelezték magukat arra, hogy Ausztriában vagy Magyarországon többé semmiféle árut nem vásárolnak. A liga minden tagjával tízezer dinárról szóló váltót irattak alá, mely azonnal esedékessé válik, mihelyt az illető fogadalmát megszegi.

Belgrád, december 3. A szerb kormány bizik abban, hogy az Ausztriával és Magyarországgal való differenciák csak a Törökországgal való békét követően után fognak napirendre kerülni, mert Szerbia viselkedése ez idő szerint semmi okot sem ad aggodalomra.

Belgrád: A kormány lapja, a Samoupravna ma igen békülékeny cikket írt, kijelenti, hogy elvárja, hogy az európai Balkán államokkal, de különösen Szerbiával szemben korrektül fognak eljárni. Szerbia semmiképpen nem akarja a békét zavarani és hajlandó a döntést a hágai békekonferenciának, vagy a nagyhatalmaknak átengedni. Szerbia északi határán semmiféle csapatokat nem összpontosít és teljes erejével oda akar hatni, hogy az összes kérdések egy európai fórum által oldassanak meg.

A román trónörökös Berlinben.

Berlin, december 3. A Voss. Ztg. jelenti: A román trónörökös Brüsszelből visszautazva, ahol résztvett a flandriai grófné temetésén, ma dél-előtt Berlinbe érkezik. A pályaudvaron való foga-

dás nincs tervbe véve. A trónörökös röviddel megérkezése után Potsdamba megy a császárhoz. Berlińi tartózkodása két három napra fog terjedni. Miután a trónörökös főfelügyelője a román hadseregnek, a mai körülmények között sürgős dolga volna hazatérni. Ha mindazáltal néhány napot Berlinben tölt, ez a tény önmagában eleget mond.

Berlin, december 3. Ferdinánd herceg román trónörökös innen rövid tartózkodásra Bécsbe megy és Budapesten át utazik vissza Bukarestbe.

Henrik herceg utja.

London, december 3. Hír szerint Henrik porosz herceg teljesen magánjellegű látogatásra ide érkezett. A német nagykövét a herceg tiszteletére szerdán valószínűleg dezsónét ad a Carlton szállóban.

Albán köszönet Berchtoldnak.

Bécs, december 3. A Politische Korrespondenz jelenti, hogy Francesco Mungo, az olaszországi albánok központi komitéjának elnöke a következő táviratot intézte Berchtold gróf külügyminiszterhez:

— Az olaszországi albánok, akik ünnepi gyűlésre jöttek össze, köszönetet mondanak az osztrák magyar kormánynak, amiért országuk függetlenségét előmozdította és ebben a függetlenségben a népjog győzelmét, a balkáni béke és a nemzetközi egyensúly zálogát látják.

Prohászka konzul ügye.

Bécs. A külügyminisztérium azért nem közli még Edl konzul jelentését, mert súlyt helyez rá, hogy a helyszínen, Prizrendben kinyomozza a történeteket. Utasította a külügyminiszter Edlt, hogy utazzék Prizrendbe. Ezután fog a nyilvánosság elé kerülni Prohászka konzul afférjének hitelen leírása.

Bécs, december 3. Edl konzul Üszkűbből Prizrendbe utazott, hogy folytassa a vizsgálatot a Prohászka-ügyben.

Olaszország Szerbia ellen.

Róma, december 3. A Tribuna írja: A duzzadó olasz iskoláknak a szerbek által való megszállása nem valami nagyjelentőségű dolog, bár az udvariasság arra indíthatta volna Szerbiát, hogy tartózkodjék ettől a lépéstől. Olaszország szilárdan megmarad álláspontja mellett, mely szerint az albán területnek a szövetséges hadseregek által való okkupációját ideiglenes katonai intézkedésnek nézi, amely azonban egyáltalán nem prejudikálhat a megszállott területek végleges sorsának, melyet a háboru után rendezni fognak.

VIDÉK.

A lippai cselédotthon ünnepe. Zselenski Róbertné grófnő emberbaráti törekvéseinek, nemes, szociális érzékének köszöni létesülését a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének lippai fiókjá, amely ama rövid idő alatt, amióta áldásos tevékenységét kifejti, a legszeleesebb társadalmi rétegeknél a legmelegebb szimpatiaira tett szert. Valahányszor a lippai egyesület a nagyközönség elé lép, az mindig egy emberbaráti cselekedetnek megtörténtét jelenti és épen ezért mindannyiszor fényes siker jár ennek a cselekménynek nyomában. Így lesz ez bizonyára december 15 én is, midőn Lippán a szövetség a szeretet jegyében ismét egy-egy város és a környék közönségét. A sikert a magasra cél megvalósításán buzgólkodó rendezőség, valamint az a fényes műsor bizonyítja, amelyet a következő meghívó tartalmaz:

A K. H. O. SZ. lippai és lippavidéki egylete saját pénztára javára Karácsonyi ünnepélyt rendez 1912. évi december hó 15 én, vasárnap d. u. 4 órakor a József főherceg-szállóiban, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja gróf Zselenski Róbertné, mint a K. H. O. SZ. lippai és lippavidéki egylet elnöknője. Műsor: 1. Nagy fényes cabaret. Kezdeté pont 5 órakor. Előadják:

Dr. Niameessnyi Mihályné urnő, Ferenczy Bibi urhölgy, Mocsonyi Tinka urhölgy, Ferenczy Magda urhölgy, Gróf Forgach Balazs, Faji Fay József, Mocsonyi Eugenia urhölgy, Piret Binain Erzsébet baroness, Parisch baronessék, lovag Zelenki Károly, Zelenkai Zelenki Lajos. 2. Karácsonyi előkép. 3. Hangverseny, előadja a tomesvari 61. gy. ezred zenekara. 4. Nagy sorsjáték.

A hadiállapot törvényei és a pártok.

(Pártértekezletek. — Tisza a házzabály-revizioról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 3.

A képviselőház holnap megszakítja a költségvetés tárgyalását és e helyett a holnapi napra a hadi ellátásról és a lovasáriásról szóló javaslatokat, továbbá az 1913. évi ujoncjutalekról szóló javaslatot tűzte ki a napirendre. Tisza István gróf elnök javaslatára a nyugdíjtörvényjavaslatot is fölvettek a holnapi nap munkái közé azzal a megokolással, hogy az érdekekre nevez sürgős, hogy ez a javaslat meg a jövő évi költségvetés tárgyalása előtt szentesítést nyerjen.

A nemzeti munkapárt ma este fél nyolc órakor Dániel báró elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen a hadiszolgáltatásokról, majd a lovak és járművek szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat ismertette Simon E. emer előadó és azokat vita nélkül megszavazta a part.

Az ellenzék álláspontja.

A szövetséget ellenzéki partok intező bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor értekezletet tartott a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt Irányi utcai környeliségeben. Jelen voltak Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Desy Zoltan, Toth János, Mezössy Béla és Saghy Gyula a Kossuth-párt részéről, Juth Gyula Honó Lajos, Batthyány Tivadár gróf, Földes Béla és Lovazzy Maron a Juth-párt részéről, Zichy Aladar gróf, Molnár János, Zooray Miklós és Szmracsanyi György a neppart részéről, Polónyi Geza és Egry Béla a paronaviak részéről. Az intező bizottság — miut az ellenzéki partok könyomatosa jelen — behatóan tanácskozott a kormány által benyújtott három „alkotmányfosztó” javaslatról, a melyeket mint házzabály-revizioról szóló javaslatokat akar „ár-empeszni.” Az intező bizottság ma délután öt óra közös értekezletre hívta össze az ellenzéki partokat a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt Irányi utcai környeliségeben.

A szövetséget ellenzéki partok ma délután öt órakor közös értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a három haborus törvényjavaslatot. Főszónok Polónyi Geza volt, aki a legnevesebben támadta ezeket a javaslatokat, amelyben szavai szerint: a történelem összes gyászos reminiscenciái, a Calquiat és Haynauk összes gazaágai koldifálva vannak. Fel kell hívni a nemzetet, hogy az önvédelem érdekében kelljen fel lethargiájából.

Azután Batthyány Tivadár hasanló szellemben szólalt fel. Végül albizottságot küldtek ki egy memorandum megszerkesztése céljából. Az albizottság rögtön összeült Apponyi elnöke alatt és egy manifestumot szerkesztett. Ennek a lényege a következő:

A magyar nemzet, midőn létének, biztonságának, alkotmányának, becsületének megvédéséről volt szó, nem idegenkedett soha és ezentul sem fog idegenkedni a szükség által tanácsolt belső áldozatok elvállalásától. Nem szorul a végből törvényjavaslatokra. Mindazonáltal ha egy háborúnak időtartamára a modern haditechnika által teremtett újabb viszonyok miatt némi kivételes intézkedés szükségessé válnék, az ellenzék nem zárkóznék el attól, hogy ezt tárgyilagosan mérlegelje.

Azonban a jelen törvényjavaslatoknak csak egyike szól a háboru esetéről, a másik kettő már

a katonai előkészületekről szól és nem tartalmaz egyebet, mint a gyülekezési és egyesülési jog, az esküdtiszéki intézmény, sajtószabadság, az önkormányzat, szóval az alkotmány összes biztosítékainak felfüggesztését, a személyes szabadság és vagyoni biztonság elkobzását, a katonai korhatár feletti önkényes rendelkezést és átadja mindezeket a kineveket egy kormánybiztosnak, akit a törvény nem korlátoz, de aki a katonai parancsnok szándékai szerint tartozik eljárni, amely katonai parancsnok esetleg nem is magyar állampolgár. Niucsen rá péda, hogy bárhol a világon, meg a háboru idején is ilyen kiterjedésű önkényuralmat lecsített volna. Ha ezekből a törvényjavaslatokból törvény lesz, akkor Magyarországon a személy- és vagyónbiztonság, a bírósági függetlenség ki van szolgáltatva a mindenkori kormány önkényének. A jelenlegi súlyos külpolitikai helyzet követelményeit az ellenzék komolyan mérlegeli, de nem engedi azokat ürügyül felhasználni arra, hogy a nemzeti szabadság törzsére ilyen fejszeűés méressék. Most megíthatja a nemzet, hogy miért kellett a parlamenti erőszakot alkalmazni s a képviselőházból az ellenzékét kizárni. De még ennek a csonkparlamentnek is a lelkiismeretéhez fordul az ellenzék, ne tetézzék az alkotmányválságot ezzel a végső csapással. Ha pedig ott süket fülekre találja (Felkiáltások: akkor bojszótálai kell őket - a tarsadalom előtt is!) a nemzet és a történelem előtt a jelenlegi többséget teszik felelőssé az alkotmány s a nemzeti lét végpusztulásáért.

Az ülés folytatását azután holnap délelőtt 11 órára halasztották.

Az elutasított házzabály-revizior.

A Bud. Tud. Tisza István gróf következő nyilatkozatai közli:

A Magyar Hirlap tegnapi estéi számában Farkasházy Zsigmond volt képviselő ur foglalkozik a koalíciós házzabály-revizior történetére vonatkozó közleményemmel és azt állítja, hogy nem áll, mintha az akkori kisebbség a házzabály-reviziorat a lime visszautasította volna s hogy néhány nappal a január 21-iki eredménytelen konferencia után Wekerle miniszterelnök oly konferenciára hívta meg a kisebbséget, amelyen minden part csak három-három taggal volt képviselve s ezen a szó helyes értelmében vett partközi tanácskozáson a házzabály-reviziorot minden részleiben letergyalták. Ezután elismeri Farkasházy ur, hogy obstrukció tört ki a házzabály-javaslatról azonban, ahitása szerint azonban ezt az obstrukciót nem törték le, hanem a teit concessiók és módosítások megnyugtató hatása alatt fokozatosan alábbmogyott. Ezekkel az állításokkal szemben a Budapesti Hirlap 1908-iki évfolyamából konstataiom, hogy 1908. január 22-én Juth Gyula a következő kijelentést tette:

A tegnapi értekezleten semmi határozat nem hozott. Mikor azokból a főszóalásokból, amelyek a kisebbség részéről történtek, meggyőződtem, hogy a kisebbség a lime elutasítja a házzabály-reviziorot és tárgyalni sem hajlando, kijelentettem, hogy nagy sajnálattal konstataiom, hogy a megegyezés lehetősége a partközi konferencián ki van zárva. Enneköva megköszönve a szives megjelenést, a partközi konferenciát befejezettnék nyuvantottam.

Konstataiom továbbá, hogy ettől fogva egészen február 19-ig nincs nyoma az ellenzékkel való érintkezésnek. Február 19-én tartott meg a Farkasházy ur által is említett konferencia, amely azonban nem volt partközi konferencia, mert azon az ellenzék három pártja közül csak a balpart vett részt. A konferencia eredményéről az abban részt vett balparti képviselők partjuknak egy értekezletén számoltak be, amely értekezletéről a következő hivatalos közlést adtak ki:

A 48-as ellenzéki képviselők ma este hét órakor a Brisztol szállóban értekezletre gyultek egybe, a melyen a partközi tanácskozáson részt vett képviselők referáltak a tanácskozás állásáról. A jelen volt ellenzéki képviselők egyhanguan megállapodtak abban, hogy a házzabály-revizior kérdésében ragaszkodnak korábbi határozatukhoz, s mely szerint minden házzabály-reviziorat ellenzéknek és a mostani parlamentet az általános választói

jogra vonatkozó törvény megalkotása előtt arra jogosultnak el nem ismerik, a házszabálymódosítás ellen pedig a legenergikusabb harcot fogják indítani.

Végül megjegyzem, hogy a részletes vita során elfogadott módosítások tudvalevően a többség kebelében való aggodalmak eloszlatása céljából fogadtattak el s annak, hogy azok az obstrukció elhagyására indították volna az ellenzék, annál kevésbé van nyoma, mert éppen a részletes vitánál történt a tömeges módosítások beadásában rejlő obstrukciós kísérlet s csak a házszabályoknak az az interpretációja törte le az obstrukciót, a melynek segítségével a Ház az összes háromszáztizenhét módosítást egyetlen egy szavazással intézte el. Azt hiszem, ezzel sikerült a tényállást minden kételyt kizáróan megállapítani. Tisza István.

Öngyilkos huszárezredes.

— József főherceg volt szárnysegédének titokzatos halála. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 3.

A Budapest—Zsolna között haladó gyorsvonat egyik első osztályú fülkéjében érdekes öngyilkosság történt. Budapesten beszállt egy előkelő katonatiszt és arra kérte a kalauzt, hogy zárja rá a fülke ajtaját, ne bocsásson be senkit hozzá és Pöstyénig hagyja aludni.

Pöstyén felé közeledve, a kalauz 11 óra tájban figyelmeztetni akarta a katonatisztet, kinyitotta a fülke ajtaját és ekkor borzalmas látvány tárult eléje. Nagy vértócsában feküdt a katonatiszt a padlón. Mellette két revolver volt, egy szolgálati huszártiszti revolver és egy kisebb revolver. Nyomban értesítette a pöstyéni állomás főnökét és vasuti orvost, aki azonban már csak a beállott halált konstataulta. Megállapították, hogy az öngyilkos Yull Alfréd ezredes, a budapesti első honvéd huszárezred parancsnoka, ismert előkelő katora, aki valamikor József főhercegnek szárnysegédje is volt. Találtak mellette egy cédulát is, amelyre a következőket írta:

— Hullámot kérem Pöstyénben kiszállítani.

Volt azonkívül egy másik vattagabb levél is nála ezzel a címmel: „Nővéremnek, Skupletz Józsefnének, Pöstyén”.

Az öngyilkosság oka egészen titokzatos. — Yull Budapesten a Szabóky utca 33. szám alatti házban, Vaszilievics alpolgármester házában lakott. — Felesége, Ernszt Irma, gazdag poroszországi kereskedő leánya. Igen boldog családfőként éltek. Két gyermekük volt: a 14 éves Erika, aki a felső leányiskolát látogatja és Géza, első gimnáziumi tanuló. — Igen jómóduan, fényűző életet éltek. Yull 1868-ban született, apja nagyon gazdag földbirtokos. Yull az utóbbi időben nagyon sokat utazott. Néhány nappal ezelőtt Kecskeméten volt, ahol az ezrednek ekvívációja van. Ma reggel 6 órakor ment el otthonról. Elutazása előtt semmi különösezt nem találtak viselkedésében.

Késő éjjel telefonálja Budapestről tudósítónk: Yull ezredesnél még két levelet találtak. Az egyik feleségének szól és ebben bocsánatot kér tettéért, amelynek okát nem árulja el. A másik levelet Pöstyénben lakó édesanyjához intézte, akinek megírta, hogy folyton fokozódó és megőrüléssel fenyegető idegbaja készíti a halálra. — A vizsgálat megállapította, hogy Yull két lövést tett önmagára. Mindkét lövés halálos volt, de mégsem egyszerre történt. Előbb a szolgálati revolverrel szívébe lőtt és a mikor ez a golyó nem okozott nyomban halált, az első halálos seb után a másik revolverrel föbe lőtte magát. — A huszárezredes halála nagy meglepetést keltett tiszti körökben, mert még tegnap hosszasan beszélgettek az ezredparancsnokkal, aki csupán annyit mondott tisztársainak, hogy Pöstyérbe utazik édes-

anyja meglátogatására. Yull ezredes évekig volt honvédelmi miniszterek szárnysegéde: Fejérváry, Nyíry és Jekelfalussy honvédelmi miniszterek mellett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Szerda: *Limonádé ezredes*, operette.
Csütörtök: *Az ostrom*, színmű. Bemutató-előadás. (Uj színmű a budapesti Vigaszínház műsorából.)
Péntek: *Az ostrom*, színmű.
Szombat: *Az ostrom*, színmű.

A színpadi szenzáció.

(„Az ostrom” meséje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 3.

A *tolvojnak* és a *Baccaratnak* világhírű szerzője, Bernstein *Az ostrom* címmel új színpadi szenzációval ajándékozta meg a közönséget. Az ostrom, amely eddig mindenütt sikert aratott, egyike Bernstein legzseniálisabb műveinek.

A darab főhőse Merital. Földhöz ragadt szegény ember volt s irodafőnökének asztaláról ellopott 4000 frankot. A pénzt később, leirbatatlan küzdelmek árán, összekuporgatva, visszafizette; fényes pályát futott be, nagy politikus lett, pártvezér, jelölt a miniszterelnökségre — pályája csúcspontján éri a váratlan támadás. Egy zuglaphan leleplezik a fiatalkori bűnét: megkezdődik ellene az ostrom. Ki szövi ellene a hálót? — Ha nem tudod, honnan ér a döfés, — mondja a darabban a Merital — nézz szét a barátaid közt. Ebben az axiomájában igaza is van. Egyik legjobb barátja, Frepeau, a *Defenseur* szerkesztője, féltékeny a sikereire, utjában áll, el akarja tenni láb alól: ezért bérel föl ellene a zuglap szerkesztőjét. Ám akkor Merital is felfedezi barátja életében azt a sötét pontot: megfurja az ellenaknát és levegőbe röpti az egész cselszövényt, amivel őt elakarták pusztítani... Ezenközben azonban be kell vallania, — lelki kényszer alatt áll — annak a nőnek, egy fiatal leánynak, aki rajongó és bálványozó szeretettel ragaszkodik hozzá, hogy a vád, amit arcába vágta: igaz. A leány percig sem kételkedett az ő becsületében, föltétlen hitt a diadalában — Merital úgy érzi, hogy ezért a ragaszkodásért, tisztaságért föltétlen őszinteséggel tartozik. Renéet egy pillanatra leutja a fölfedezés — de azért diadallal visszatérő hőst a régi szerelemmel, szeretettel fogadja: hiszen boldoggá tette az a tudat, — ugymond — hogy a férfi őt már is hitvesének tekinti, aki előtt semmi, de semmi titka nincsen... Bernstein tehát arra tanít, hogy a házastársak közt teljes lelki közönségnek kell lenni.

Van a darab második felvonásának egy rendkívüli hosszú jelenete: a Sardou-féle scéna a faire: ha ebben két mesteri aktor nem játszik, a darabnak vége. A harmadik felvonásban pedig voltaképpen egyéb se történik, minthogy Merital elbeszéli bűnének történetét. Ezt úgy kell elmondania, hogy először is a közönség, amely 11 óra felé már idegeskedni kezd, megmaradjon a helyén; másodsorú úgy, hogy a hallgatóság, — amely e percben óriási esküdtzékké alakul át — ezt a tolvajt felmentse. S ez az esküdtzés, az író és színész együttes érdeméből, valóban meghozza fölmentő ítéletét.

* A kat. kör harmadik estélye. Az aradi Autonom Kat. Kör ma délután 5 órakor tartja harmadik közművelődési estélyét. Az estély műsora következő: 1. Szekeres László dr. „A mozi mint kultúrtevényező” címen értekezik. 2. s) Mozart: Klarinett quintett A-dur (IV. rész Thema con variszioni). Előadják: Wagner József dr., Reichler Jenő, Barát Dezso, Unger Erő és Müttermüller József. b) Grünfeld: Romazse Fisz-dur. c) Chopin: Polonaise A dur, zongorán előadja Ách Margit. 3. Kiss Menyhért dr. előadása a feminizmusról.

* A Calvineum-estély e hó 12-ikén zajlik le az aradi színházban. Jegyeket már hétfő reggeltől kezdve árusít a színházi pénztár. Az estély végleges programja a következő:

1. Nyitány, előadják az aradi filharmonikusok.
2. A tanuló ifjuság éneke Zoltay Mátyas tanár vezetésével.
3. Tisza István gróf előadása.
4. Csécsi Imre ódáját szavalja Zima Tiborné.
5. Sándor Erzsébet éneke.
6. Jászay Mari szavalata.
7. Hegedű-szólo Berger Károlytól.
8. Kabaré-számokat ad elő Fényes Annuska.
9. Varázshegedű operett, előadják Deutsch Andorné, Bing János és Ráskai Miksa.

* A babona. (Szerdán utoljára.) A példátlan sikerű drámát, melynek ötletét a Titanic rettenetes katasztrófája adta, szerdán mutatja be utoljára az Uránia. Régen láttunk mozidramát, mely annyira hatalmába kerítette volna a publikumot. Érdekes, hogy mennyi ötlettel oldotta meg a babona kérdését a szerző. A hősnőt két ellentétes érzelmvilágban mutatja be, az egyik az öröme, a másik a kétségbeesett tépelődése. Szereplésén választották meg a szereplőt is, aki egyike a legkiválóbb berlini színésznőknek. Nem kevésbé tetszik a közönségnek a Walten állomás kiterője című nagyszerű amerikai kép. Két expressz vonat szörnyű katasztrófáját akadályozza meg az utolsó pillanatban egy bátorszívű leány. A jó csemeték a legnagyobb rokkoló kép, amit eddig csak láttunk. A fényes műsort nem kevésbé érdekes program váltja fel csütörtökön. 175

* Helen Ware hangversenye. Vasárnap este hangversenyezik Aradon a hegedű új művész-csilaga, Helen Ware. Az aradi s általában a magyar közönség alig ismeri a nevét, mint ahogyan nem ismerte a Barrientos Mariaét és most Jachowkerét. Pedig Helen Ware is, akárcsak Barrientos Mária igen jelentős vonatkozásban áll a magyar zenekultúrával: Hubay Jenő volt hosszú időn át a mestere. Azután egy diadalmas amerikai körut következett, amely sikert sikerre hozott a számára. Egy pár hangverseny az európai fővárosokba s ma már internacionális érdeklődés kíséri a fiatal művésznőt minden szereplését. A nagy zeneértők is elvannak ragadtatva játékatól, úgy, hogy új női Kubeliket sejteneek benne. Helen Ware neve a mi közönségünk előtt is csak első hangversenyéig lesz ismeretlen, mert mindenki csak elragadtatással beszélhet majd róla. A közönség páratlan szépségeket hozó hangversenyt várhat Helen Ware vasárnapi szereplésétől. A hangversenyen Szalay Aranka és Zay Margit művésznők is közreműködnek. Jegyek igen korlátolt számban a Függetlenség kiadóhivatalában, Szabó Albert cégnél és az Aradi Akadémia előkészítő zeneiskola igazgatóságánál még kaphatók.

* Az Apolló-színház jubileuma. Külsőségekben zajtalan, csöndes ünnepe volt ma Arad város egyik fiatal kulturintézményének. Két évvel ezelőtt nyitlak meg először az Apolló-színház kapui a kulturára és szórakozásra vágyó publikum előtt. Két év elenyészőben csekély idő az idő forgatagában s az életerős, folyton fejlődő intézmény mégis nagy utat futott meg rövid multja alatt. Előadásainak színvonalával s modern ujtásaival nemcsak a vidék, hanem az ország legelső mozgószínházai közé került. Ami újat, nagyszerű produkál a filmgyár, az nem kerül ki az Apolló színházat, amely becsületet törekvés-sel, anyagi kicsinyességek nélkül igyekszik Arad közönségét meghódítani a maga számára. Ezt a célját — elfogultság nélkül állapíthatjuk meg, — el is érte. Ma már hatalmas tábor az, amelyet törzspublikumának nevezhet az Apolló-színház. Méltóbban nem is ünnepelhetne meg az Apolló-színház az évfordulóját, mint a Kálem filmgyár nagy konstrukciója alkotásával, „A harc”-cal. Ez a dráma a kinematográfia eddig elért fejlődését mutatja be. 177

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjeggy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel László kölcsönzőintézetében, Aradon.

* Állandó képkiallítás Nagy Géza fényképész kapualjában. Műtermi felvételek naponta d. e. fél 9-től d. u. 4-ig. Interieur felvételek saját laboron, ugyintén kis kép után Patin, Sepie Aquarel, Pastel rajzítás és egyéb külső felvételek szolid árak mellett eszközöltnak Arad, Andrássy tér 22. sz. Polgári takarékpénztár épületében. Telefon 922.

Bulgária

Törökország mellett?

(Mégkötötték a fegyverszünetet. — A háboruskedvű Görögország. — Viszály a Balkán szövetségben.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 3.

Mint a Pester Lloyd illetékes helyről értesül, az esti órákig annak a londoni hírnök megerősítése, hogy a fegyverszünetet már megkötötték, nem érkezett meg. Azonban itt is azt hiszik, hogy a nehézségeket sikerülni fog még a mai nap folyamán, legkésőbb holnap elintézni. Ezzel szemben a Lokalanzeiger táviratot kapott Konstantinápolyból, amely szerint konstantinápolyi kormánykörökben az a vélemény uralkodik, hogyha Görögország ellenállását feltételeiért folytatná s ez által megakarná akadályozni a fegyverszünet létrejöttét, Bulgária egyedül kötné meg a fegyverszünetet és közösen lépne fel Törökországgal együtt Görögország ellen.

Van-e már fegyverszünet?

Konstantinápoly, december 3. A béketárgyalók tegnap nem találkoztak. Görögország válasza tegnap estig nem érkezett meg. A legközelebbi találkozás délután két órakor lesz.

Konstantinápoly, december 3. A fegyverszünet megkötésére jóformán semmi kilátás sincs. Mind a két fél lázasan folytatja fegyverkezését. A bolgárok Csorlu mellett megerősítik hadállásaikat. A konzulok tegnap azt jelentették Drinápolyból, hogy a bolgárok rendkívüli hevességgel folytatják a város és az erődítések bombázását. A görögök Mitilénében hajókat béreltek, hogy csapatokat szállíthassanak Dedeagacsba.

London: Konstantinápolyból az a jelentés érkezett ide, hogy a fegyverszünetre vonatkozó okmányt aláírták.

Szófia, december 3. Ma délután négy órakor a fegyverszünet megkötésére kiküldött meghatalmazottak újból összeültek. Azt hiszik, hogy ez az összejövétel lesz az utolsó.

Bécs, december 3. A külügyminisztérium még nem kapott hivatalos értesítést a fegyverszüneti tárgyalás meggyorsulásáról és csak arról van tudomása, hogy a felek a jegyzőkönyvet eddig azért nem írhatták alá, mert a görög kiküldötték aláírásukat kormányuk beleegyezésétől tették függővé.

Drinápoly és Szkutari bombázása.

London: Egy itteni követségre ma távirat érkezett a konstantinápolyi konzulátustól azzal a hírrel, hogy három nap óta ismét bombázzák Drinápolyt (?) s a város több ponton kigyulladt.

Rieka: Tegnap este óta szüntelenül dörögnek az ágyúk az immár majdnem két hónap óta ostromolt Szkutari város ellen, melynek nyilván most kell kiállnia a legerősebb támadásokat. Az ágyúdörgések messze hallhatók és megrengetik a föld felületét. Az időjárás igen kedvezőtlen. Szüntelenül esik az eső. Jó értesült helyről származó közlések szerint, hogy a törökök Szkutariiban a Tarabos hegyen, valamint az összes környező hadállásokon heves bombázást kezdtek a montenegróiak ellen, melyet ezek röviddel azután ugyanolyan vehemensen viszonzottak. A montenegróiak a leghevesebb támadó ütéseket működtetik, melyeket eddig nem igen használtak. A harc kimenetele még ismeretlen.

Daniló nem sebesült meg.

Cettinje: A külföldön Daniló trónörökös megsebesüléséről szóló hírek minden alap híján vannak.

Török hadi készülődés.

London, december 3. A Daily Mailnak jelentik Konstantinápolyból: A porta múlt vasárnap új katonai szállítási szerződést írt alá s a gyors szállításértigen nagy díjakat fizet.

A görögök harcmámora.

Atén, december 3. A görög hadsereg legközelebb döntő előnyomulásra vállalkozik Janina ellen. A törökök megszállták a Feszte hegylécot és ha onnan elkergetnék őket, akkor Bizandba, Janina első külső erődítésére loznak visszavonulni. Janina török parancsnoka von der Goltz tábornoknak első hadsegéde volt s az erődítéseket is ez a tábornok építtette.

Voló, december 3. A görög hatóságok minden lehetőséget elkövetnek, hogy Szalonikiban a közbiztonságot helyreállítsák. Krétai és görög csendőrök éjjel-nappal cirkálnak az utcákon, minthogy a görög és bolgár csapatokat és a bandák legnagyobb részét más helyekre irányították. A lakosság most sokkal nyugodtabb, de az idegen alattvalók mégis államuk zászlaját tüzik házuokra és üzletükre. Konstantin görög trónörökös Monasztirból Szalonikiba visszaérkezett.

Orosz kölcsön Bulgáriának.

Pétérdvár: Az orosz diszkontó bank az Azov dóni bank és az oroszásziái bank vállalkoznak arra, hogy együttesen vesznek át 10 millió rubel erejéig egy bolgár kölcsönt, mely összegnek felét Oroszország francia bankokban akarja elhelyezni.

HIREK.

Bibornok-e az új hercegprimás?

— Csernoch János nyilatkozata. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 3.

Egy római távirat alapján az a hír jarta be a sajtót, hogy a hetton Rómában megtartott utkos konzisztoriumon a pápa biborossa kreálta Csernoch János dr.-t, az új hercegprimást és Hornig Károly barót, a veszprémi püspököt. Ugyancsak egy római távirat arról is hírt adott, hogy Szmracsanyi Lajos felszentelt püspököt cyrriusi címzetes érsekké és az egri érsek mellé utódlási joggal koadjutorrá nevezte ki a pápa. E hírekre vonatkozóan Csernoch János dr. hercegprimás a következőket jelentette ki:

— Semmi esetre sem felel meg a valóságoknak a hírek az a része, hogy engem a tegnapi konzisztoriumon biborossá kreáltak. Az ilyesmit előbb közölni szoktak az illetővel, mint anogyan köztünk Hornig Károly baróval. Aztán meg nem is kaptam értesítést arról, mintha engem biborossa kreáltak volna. Ha valami történetet a tegnapi konzisztoriumon a nevemmel kapcsolatban, az csakis az lehet, hogy esztergomi érsekké és Magyarország hercegprimásává prekonizáltak. Megjegyzem, hogy ez is szokatlan eljárás, mert még nem vagyok túl a processus informativuson, mely a prekonizációt meg szokta előzni. Nem tartom azonban kizárnak, hogy a pápa ez esetben eltekintett ettől, minthogy nem első ízben prekonizál engem. Valószínű, hogy ugyanez történt Szmracsanyi Lajos egri érsekké is, akit egri érsekké prekonizált a pápa a tegnapi konzisztoriumban, minthogy címzetes cyrriusi érsekké és utódlási joggal egri koadjutorrá való prekonizálása Samassa József egri biboros-érseknek ez év augusztusában bekövetkezett halála folytán most már tárgytalan.

Csernoch nyilatkozatán kívül egyházi körökben azt beszélik, hogy a kinevezett hercegprimásnak Magyarországon jogában áll a prekonizálás napjától kezdve a bibort viselni, azonban a bibornoki testületnek csak a kreálás napjától tagja. Kiváltság ez, amelyet csak nagyon kevés egyház-

fejedelem élvez, így többek között a salzburgi hercegeknek.

Hornig Károly bárónak, az új biborosnak bitumát és kapuciumát egy külön apostoli légátussal már tegnap utnak indították Rómából és ugyancsak tegnap indult el az a pápai követ is, aki a királyhoz viszi Bécsbe Hornig báró biborosi kalapját, ünnepeles átadás végett.

— A hercegprimás tanácskozik. Budapestről jelentik: Csernoch János hercegprimás ma délelőt felkereste Lukács Lászlót a képviselőházban és hosszasan tárgyalt vele.

— Az aradi példa. A példa ragadós. Az Osztrák-Magyar Bank fiókjainak főnökei közül elsőnek Reiber Emüt az aradi főnököt léptették fel. Meg is választották Barabás Bélával szemben. Utána vonult fel az alkotmányos életbe Hiemesch Frigyes Nagyváradon s vasárnap csaknem egyhangulag lett városatyja. És most olvassuk a példa követését a debreceni lapokban, hogy ott Wilhelms Emil főnököt kandidáltak városatyának. Ha jól megy: egy hónap alatt a jegybank valamennyi fiókjának főnöke tagja lesz valamelyik törvényhatósági bizottságnak.

— A szeneszerző válópöre. Berlinből jelentik: D'Albert Jenő, a világhírű művész és komponista váló keresetet adott be felesége ellen, aki Tulda Lajosnak, a híres költőnek elvált neje. Az asszony most betegesen fekszik. A válópör előzménye ez: A házastelek a közúti vasuton összeveszttek és az ideges asszony fenyegetőzött, hogy leugrik a vonatról. Mire a férje azt felelte:

— Nem bánom.

Erre az asszony csakugyan leugrott a vonatról és több bordáját betörte.

— Akit kiűldöztek Szerbiából. Arról a mérhetetlen és elv. kult gyűlöletről, mely Szerbia lakosságát minden ellen eltölti ami magyar, vagy osztrák, a saját szenvedései árán győződött meg Linke Károly műlakatos, aki ma állott Szathmáry Béla dr. rendőrbíró előtt koldulással vádolva. Linke egy Prágai vállalat megbízásából néhány héttel ezelőtt ment le Belgradba, mint munkavezető. Az egész haboru tolyama alatt békeben végezhetett dolgot, míg most, hogy a szerbek nagyzaai hóbortjuk miatt konfliktusba keveredtek a monarchiával, üldözés és hajszá lett a magyarok és osztrakok sorsa. Linkét is kiutasították Belgradból, azonban a szerszámaikat és más értékes ingóságait ott tartották. A rendkívül intelligens munkás elmondotta, hogy negyvennyolc órán belül kellett távoznia a szerb fővárosból, a pénze annyi volt, hogy Aradig tudott csak vasúti jegyet váltani. Teljesen kinehezve érkezett ide és koldulni volt kénytelen. A rendőr előhalította és hivatalból meg kellett ellene indítani az eljárást, de a rendőrbíró nem büntette meg, hanem kényszer-utlevéllel elhata és gondoskodott arról is, hogy illetőségi helyére kerüljön.

— Orosz kémekek apáca-ruhában. Lemberg-ből jelentik: Néhány nappal ezelőtt három apáca utazott Lembergől Samoborba. Velük együtt tette meg az utat egy magasrangú katonatiszt is, akinek feltűnt az egyik apáca viselkedése. Figyelmessé tette reá a csendőröket, akik letartóztatták a három nőt és megállapították, hogy azok orosz kémekek.

— Rákosi Jenő ünneplése. Budapestről jelentik: Az Othon-kör választmánya ma délután ülést tartott Rákosi Jenő elnöklete alatt és bejelentette, hogy Márkus Miksa lemondott titkari állásáról, miután az újságíró egyetben elnöknek választották meg. Ezután váratlanul felállott Beöthy Zsolt és üdvözölte Rákosit 70 éves születésnapja alkalmából. Rákosi Jenő hosszú beszédben meghatottan mondott köszönetet az ünneplésért.

— Somló Nándor dr. haldoklik. *Buda-pestről* jelentik: Szegény Somló Nándor dr. Szamosi Elza operanékesnő férje a legszomorubb pesti regénynek élőhalott hőse, Moravcsik tanár klinikáján a regény utolsó óráit éli. A jelzőből, ugye lehet, pár óra múlva, lemarad az élő. Egészen, hivatalosan, előírásosan halottá válik, minden szenvedésének végét vet a könyörtelen csontember. Néhány fővárosi lap már el is parentálta már Somló Nándort, a halálát ujságolva. Érdeklődünk Moravcsik professzor klinikáján, ahol ezt a feleletet kaptuk;

— Nem, kérem, ebben a formában a hír nem felel meg a valóságnak. A tény az, hogy Somló Nándor az utolsó óráit éli, az órák hiányhatnak ugyan, de a vég már küszöbön áll...

— Az aradmegyei ezerholdasok. A minap közöltük egy budapesti statisztika alapján az aradmegyei ezerholdasokat. A névsorból kiharadt néhány nevet most a következőkben pótoljuk:

Barkassy Kálmán Áldó alva 1767, Arad városi közönsége 6445, Faschi Moys Sándor örökösai Csermő 1711, Bosnyák József Holdmészes 1284, Szacsavay Zsigmond és Ernő, Kavna 1236, Potocki gróf Madársák 4478, Marozsalatna 2868, Mikle Onik és társa, Marozsalatna 1499, Hermann Keresztély, Monyoró 1713, Zichy Károlyné Nagyvarjas 1998, Sternthal Salamon Nagypél 1671, Konopy Kálmán Odvos 1894, Serbán Szilárdné, Páfrányos 1549, Dr. Csiky Viktorné, Seprős 1013, Jakabffy István, Somoskeszi 2505.

— Párisi műépítész előadása Aradon. A Társadalomtudományi társaság aradi fiokja nagyértékű előadás rendezésén fáradozik. Sikertelenül megnyernie Agache D. Alfréd tanárt, a párisi és brüsseli academie des sciences tanárát, ki a „Jövőendő városa” cím alatt e hó 8 án vasárnap délután 5 órakor a városháza dísztermében fogja előadását megtartani. Agache tanár Európaszerte el van ismerve, mint városépítési és városrendezési szaktekintély, ő nyerte el az ausztráliai egyesült államok fővárosának tervezésére és építésére kiírt nemzetközi pályázatot. A belépés díjtalan. Vendégeket szívesen lát a társaság vezetősége.

— Megbüntetett kereskedő. Megirtuk, hogy az Asztalos Sándor utcában lévő Mayer és társa cég ellen az aradi rendőrség megindította az eljárást, mert alig két hónappal ezelőtt megnyílt üzletükben hatósági engedély nélkül tömeges vásárlásra alkalmat nyújtó módon kiadásra rendeztek. A cégfőnököt Szathmáry Béla dr. rendőrbíró ma 200 korona bírsággal sújtotta, kötelezte, hogy 100 korona engedély díjat és a kiadás napjától bruttó bevételének tíz százalékát fizesse be a városi pénztárba.

— Engedély lovak szállítására. Megirtuk, hogy a magyar kormány titkársága folytán az Aradon megtelepedett török lóvásárló-bizottság a 3000 lószállításra megbízást kapott Schlezinger és társa cég igen kellemetlen helyzetbe jutott, mert körülbelül ezer lovat szállítottak a határra és azokat a határrendőrség feltartóztatta. Jeleztük, hogy a beczi török nagykövetség útján a cég kérte a kormánytól a kiveteles szállítási engedélyt. Ma sürgőnyileg arról értesítette a magyar királyi pénzügyminiszter Schlezingeréket, hogy a szállítást engedélyezi. Erről értesítést kaptak az illetékes hatóságok is.

— A meglopott képviselő. Szathmáryról jelentik: Ismeretes, hogy Jármay Béla képviselőt a minap a vasuton kloroformmal elaltatták és meglopták. A gyanu egy elegáns nőre irányult, akit a királyházi csendőrség le is tartóztatott. A képviselő által nyújtott személyleírás teljesen ráillik. Több mint 3000 korona készpénzt találtak nála. Tagadja, hogy az lopott pénz, de eredetéről nem tud számot adni. Nevet nem árulják el.

— Olasz lap a monarchia ellen. *Fiumé*ről jelentik: Az H. Giorno című hetilap tegnapi vezércikkében az albán kérdés tárgyalta és több, a monarchiát sértő kitélt tartalmaz. Ma két katonatiszt kíséretében deteküvek jelentek meg a szerkesztőségben és a nyomdában, majd a szerkesztő lakásán és elkobozták a meglevő példányokat.

— Legjobb hegedűhurok és tolltollszárak Kerpel Izsnál kaphatók.

— Vizsgálat az aradi Széchenyi-gőzmalomban. *Green* Nándor főkapitány utasítására ma délelőtt a rendőrség vizsgálatot és helyszíni szemlét tartott a Széchenyi-gőzmalomban, hogy megállapítsa a tegnap történt halálos baleset részleteit és *Stengl* Andor királyi iparfőfelügyelő is megjelent a malomban tartott szemlén, melynél a rendőrséget *Szilágyi* László dr. rendőrtiszt képviselte. A főfelügyelő megvizsgálta a felvonó gépet, melyben Szöllösi József előmunkás halálát lelta és *Muszkán* József súlyosan megsérült. Munkatársunk előtt kijelentette a főfelügyelő, hogy csak holnap írja meg szakvéleményét, mert beszélnie kell a súlyosan sérült *Muszkán* Péterrel és néhány, eddig még nem tisztázott körülményre ki kell őt hallgatnia. Az eddigiekből az állapítható meg, — mondotta — hogy az említett munkások látva a lift egyik legfontosabb alkatrészének meglazulását, nem hívtak azonnal szakértő lakatost, hanem maguk próbálkoztak a javítással, noha az lett volna a kötelességük, hogy a hiba észrevétele után nyomban otthagyják a felvonót. Szöllösi esése megmagyarázhatatlan, mert ő a liftet elzáró korláton belül, de teljesen szilárd talajon, a felvonó gépen kívüli padlón állott és valószínű, hogy mikor látta társának zuhanását, az ijedségtől eszméletét veszítve esett a nyílásba és az első emeleten megállt a liftbe. A rendőrség több tanút hallgat még ki ez ügyben.

— Pályázat kántori állásra. A megüresedett gáji kántori állásra kiírt pályázat határideje ma járt le. Négy kérvény érkezett be a polgármesteri hivatalba: *Kalmár* Gyula Borosjenőről, *Imre* Miklós Nagybányesről, *Brenner* József Aradról, *Partels* Balázs Aradról pályázók. A decemberi közgyűlés választja a kántort.

— Egészségtelen iskolák. *Hódmezővásárhelyről* jelentik: *Hahn* Dávid dr. orvos jelentést tett a polgármesternek a hódmezővásárhelyi iskoláknál tartott vizsgálat eredményéről. A főorvos jelentésében elmondja, hogy az iskolák tisztogatására abszolút nem fordítanak semmi gondot. Az iskolákat nem surolják, rendkívül elhanyagolt állapotban van ugyiszóval valamilyen, sőt több olyan iskolát nevezett meg, melynek feltétlen bezárását kérte, mert mai állapotában a tanulók egészségét erősen veszélyeztetik, sőt fertőző betegségek melegágyát képezik.

— Kémnek nézett utazó. *Ujvidékről* jelentik: A szomszéd Péterváradon feltűnő letartóztatás történt tegnap. *Engelmann*, Hugó tizekilencéves kereskedelmi utazó, tegnap este, dolgai végeztével átsétált Ujvidékről Paterváradra. — Séta közben beszélgetésbe elegyedett egy szolgálatban levő őrmesterrel és laikus kíváncsisággal a vár utai iránt érdeklődött. Az őrmesternek feltűnt a dolog, jelentést tett a felsőbb hatóságnak, mire Engelmann kékkesz gyanúja miatt letartóztatott. Tekintélyes kereskedők, akik ismerik az utazót, közbevetették magukat, hogy az ártatlanul bűnbe került embert szabadon bocsássák.

— Adományok. A nők otthonára küldtek: Özv. *Androuy* Karolyne 50 korona, *Robitsek* Gusztávné 10 korona, *Glück* Józsefné 8 korona, *Maresch* Gyula 20 darab szalvéta gyűrű, *Róth* Nándorné egy üveg szilvaiz, *Hermann* Gyuláné orosz tea, *Kintzig* Gézané 2 évfolyam Uj Idők. Mindezen adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

— A tejhamisító milliomas. *Szabadkáról* jelentik: *Halbrohr* Adolf szabadkai milliomas nagybirtokos tejhamisítása ügyében a november 24 én megtartott tárgyaláson *Krizse* József dr. rendőrkapitány még nem hozott ítéletet, mert a tiszti ügyesség a tejhamisításra vonatkozó iratokat tanulmányozás céljából magához kérte. A tiszti ügyesség — mint *Szabadkáról* jelentik — most turjezette be a vádat, mely szerint *Halbrohr* Adolf ellen a vádat tenntartja és az első ítéletnek megfelelő husz napi fogház és 600 korona pénzbüntetés kiszabását kéri. A másodrendű vádlott, *Saár* Sándor gazdatisztra nézve a tiszti ügyesség eljegyezte a vádat, mert beigazolta látta, hogy szolgálati viszonyból folyó kegyeszer hatása alatt és *Halbrohr* utasítására végezte és fölőzte a tejet.

— Japán dísztárgyak lakkaszták, kávé és tea-készletek *Kotányi* János paprika lerakóban *Robitsek* Józsefnél József főherceg-ut 3.

— Megnyitás után. A vasárnapi tárlatmegnyitás *Fischer* Simon nagyáruházában nagy eseménye volt az ezidei karácsonyi szezonnak. Sok tárlatot láttunk már az impozáns áruház falai között, de az idejében valóban páratlanak mondható. A közönség vándorlása alig ért véget és a kritika egyértelműen odanyilatkozott, hogy ily méretű gazdag kiállítás a fővárosban is alig található. Föltűnést okozott különösen a sok újdonság, úgy játékszerekben, mint ajándéktárgyakban. A cég szétküldési osztálya mintaszerűen működik; vidéki vevőknek ajánlatos rendeléseiket már most megtenni. 7742

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle főfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 7031

— Karácsonyi és ujévi levelezőlapok viszonteladásra *Kerpelnél*.

— Eredeti Cyclon villanyos porszívógép és perfekt villanyos parquetta fényezőgép gyári árban részletfizetésre is kapható *Hegedüs* Gyula cégnél.

— Papírfeldolgozó vállalat *Ingusz* I. és *Fia* Arad (vár) cs. és kir. katonai fegyház géperőre berendezett nagyban kalap-, csomagoló-, koszoru és cukorka-dobozok gyártását megkezdte. Kérjük elforduló szükségletnél ajánlatainkat kérni.

— A legmegbízhatóbbak a *Messenger*-boyok. Telefon 816.

TARKASÁGOK.

(*Alsós a vasuton.*) *Sauerkraut* Izidor pénzügynök a vasuton egy kollégájával alsózik. A kolléga épen quart-kassa kontrát mond be uhuval, mikor a vonat egy nagyot fűtött és megáll. *Sauerkraut* kinéz az ablakon, meglátja az állomás nevét s a következő percben ijedt arccal ugrik föl és állva folytatja a kártyázást.

A kolléga, aki ez alatt szerencsésen elveszti a kontrát, sőt az uhu is, méltatlankodva támad rá *Sauerkrautra*.

— Mi a fenének áll föl maga egy ilyen nagy pártinál? Most mindent elvesztettem. Ha tilva marad, fényesen megnyerem a pártit.

— Na ja, — feleli rá fontoskodva *Sauerkraut* — hát maga nem nézte meg, hogy micsoda állomáson voltunk?

— Nem én! Hát hol voltunk?

— Illaván! Ott csak nem fogok tilni.

(*Apák és fiúk.*) *Csipeki* ur egy női társaságban arról magyaráz, hogy okos embernek többnyire szemérő és ostoba embernek rendesen okos gyermeke szokott lenni.

Erre odaszól egyik éles nyelvű hölgy:

— Én ismertem önnek az atyját. Nagyon okos ember volt.

(*Magyarásat.*) Egy savanyu képű urtól megkérdezte a barátja a minap:

— Nem látlak már olyan gyakran azzal a leánnyal, akivel mindig együtt sétáltál. Összevesztetek talán?

— Nem, barátom, most a feleségem.

Bámulatos,
mily gyorsan hat a Solarine,
a folyékony fémtisztítószert. Szem-
pillantás alatt fénylik, bármit tisztít-
sunk is vele. Mindamellet
szavatoltan sav-és
méregmentes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. M. Tegnap levele értelmében sziveskedjék lehetőleg még ma délután 4 és 6 óra között fölfáradni szerkesztőségünkbe.

J. E. Tudakozódunk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, december 3.

Az időjárás ismét esapadékos, mely körülmény késlelteti az őszi munkálatok befejezését.

A gabonázlet irányzata változatlan.

Elkelt a mai piacon:

500 mm. buza	20.80—21.20
400 mm. tengeri	10.00—11.00
Rozs	19.00
Árpa	19.40
Zab	19.40

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tájékoztató.

Budapest, december 3.

Készárú.

Amerika 1/2 olcsóbb. Kínálat, vételkedv gyenge 15 ezer mm. csendes, változatlan.

Határidő.

	Déli sárlat	1 órai sárlat
Buza 1913. április	11.93—11.94	11.96—11.97
Rozs 1913. áprilisra	10.47—10.48	10.48—10.49
Tengeri 1913. május	7.67—7.68	7.68—7.69
Zab 1913. áprilisra	11.05—11.06	11.07—11.08

Az árak 80 kilonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (dec. 3.)

Magyar hitel	—	—	—	781.—
Osztrák hitel	—	—	—	602.50
1/2% koronajáradék	—	—	—	88.80
Osztr.-magy.-államvasúti	—	—	—	689.—
Jelzálogbank	—	—	—	416.50
Lezámitolóbank	—	—	—	504.—
Hátsai Bank	—	—	—	282.—
Magyar Bank	—	—	—	580.—
Keresk. Bank	—	—	—	8675.—
Rimamurányi	—	—	—	693.—
Balgótarjáni	—	—	—	710.—
Köszti Vasút	—	—	—	660.—
Városi Villamos	—	—	—	368.—

Bécsi értéktőzsde (dec. 3.)

Osztrák hitel	—	—	—	605.—
Magyar hitel	—	—	—	786.—
Osztrák-magyar államv.	—	—	—	678.—
Déli vasút	—	—	—	102.—

A Temesvári Lloydársulat terményosarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 912. dec. 3. Buza 75 kilogrammos 20.40—20.50, 76 kilogrammos 20.80—20.70, 77 kilogrammos 20.70—20.80, 78 kilogrammos 20.80—20.90. Rozs (prima) 18.70—18.75 (közép) 18.20—18.30, Árpa (ferfőz) 19.90—20.20, (takarmány) 18.50—18.60, Zab (prima) 20.60—20.80, (közép) 19.80—20.00. Tengeri régi, (magyar) 19.60—19.60, új 11.10—11.10, (román) régi 19.90—20.00, új 11.40—11.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60—5.70, (rózsza) 6.20—6.40.

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. december 4-én:

1. Duci bácsi terebélyes vetélytársa. Humoros. — 2. A mikroszkop használata. Természet után. — 3. Walton állomás kitérője. Amerikai dráma. — 4. Jó csemeték. Humoreszk. — 5. A babona. A „Titanic” egy utasa. Nagyhatású dráma Három felvonásban.

Előadások délután 1/6 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek köreinek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerdán, 1912. december hó 4-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Limonádé ezredes.

Operette 3 felvonásban. Lipschiz és Horss vigjátékából írta: Harányi Zsolt. Zenéjét szerzte Vince Zigmund. F. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Szentmarjai Győző A.	Csók Nagyotáté	Dr. Beregi Huszár
Lenke Dióssy	Aposzagi Polgár	Várnai
Mariette Nógrády M.	Szakáll Olga	Hajdutska
Terézia Faskerty M.	Miska Kati	Sz. Rontay
Olga Hampel I.	Szekecskáné	Benkóné
Gravenstedt Baláz. B.		
Kemény Deli L.		

Kezdeté este 1/6 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színház

Ma szerdán, 1912. december 4-én:

1. Halászat a tengeren. Természetutáni felvétel. — 2. Petronella megnyeri a nagy díjat. Humoros. — 3. Dinamit halál. Bünygyi dráma 3 felvonásban. — 4. Az új óra. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatásosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., — Gyermekek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Másort ingyen kapni a jegyzedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó atyánk, illetve testvér

Mallász Antal ur

nyugalmazott adótárnok

temetésén résztvettek és részvétnyilatkozataikkal, valamint a ravatalra helyezett koszorúkkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton halás köszönetünket.

Arad, 1912. december 3.

7759

Mallász család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, és ismerősöknek, val mint a „Magyar Élet Járadék Biztosító Intézet” igazgatóságának és tisztikarának, kik szeretett, felejthetetlen drága nőm,

Vajda Izsóné

elhalálása alkalmából mélyszégyen gyászomban részvétük nyilvánításával és a temetésen való megjelenésük által fájdalomamat enyhíteni igyekeztek, fogadják legbensőbb ószinte köszönetemet.

Arad, 1912. december hó 3.

Kiváló tisztelettel

7756

Vajda Izsó.

NYÖRGY

MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

női felöltők áruháza

Arad, Andrásy-tér 8.

A Minorita-templom bejáratával szemben.

Nagy

Karácsonyi

Occasio

Telefon 855.

Szabott árak.

Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyegek
Szörme kabátok
Színházi köpenyegek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szörme garnitúrák nagy választékban

Legújabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

Eiser Sándor Arad,

Telefon 222 **Weitzer János-u. 2.** Telefon 222.

A legrégebb és a legnagyobb különlegességi üzlet **világítási tárgyakkban.** Dusan felszerelt raktár a legdivatosabb **csillárokból villany-, gáz- és acetilén-világításhoz,** továbbá **villany, gáz- és acetilén főző,** valamint **vasalási készülékekben.** Ugyis: tén minden e szakmába tartozó **üvegáru- és armaturákban nagy raktár.** A magyar gázizzófény részvénytársaság welsbach **Dr. Auer Károly** szabadalma egyedüli elárúsítója. 7729

Nyilttér.

A legújabb divat, 1912/1913. évi téli idényre, csak ezen fazonu cipők.

Kaphatók

KUTÁNYI J. Ár: d.

Vörösmarty-u. 1. sz.

Telefon szám 335.

Olvasóinkhoz!

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy hírneves örleményeink eladásával

DÁVID JÓZSEF

urat **Arad, Batthyány-utca 31., telefon 943.** bizuk meg, kinek ezidőszerint bizományi raktárunk is van.

Kiváló tisztelettel:

Terézia Gőzmalom R.-T. Igazgatósága
Kisbeeskerek.

7648

ÓRIÁSI

választékot talál mindenfajta **FÉRFI-, FIU- és GYERMEK-RUHÁKBAN,** ugyisinte **CIPŐ-, KALAP- és uri divatcikkekben**

Korányinál

a Szabad-ág-téren, 544

Hölgyek

szonali segítséget kaphatnak a tisztulási folyamat kimaradása esetén az én eddig utólrhetetlen kéziményem által. Bevenni kelleme, teljesen ártalmatlan. Naponta érkeznek önként küldött köszönőlevelek. Női orvosok állandóan rendelik. Egy doboz tabella ára kor. 3-60 bérmentve, diszkrét széküldés vámenhezesség nélkül. Kaesbach gyógyszerár Niewerle 160. (Bez. Frankfurt J. Oder.) Kívánatra küld a Wiener Versand Stelle. Arjegyék számos köszönőlevelekkel ingyen. 6965

681-1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1912. évi 7739. számú végzése következtében dr. Baumgarten János ügyvéd által képviselt Körösbánya és Vidéke tak. pénztár javára 190 kor. s jár. erejéig 1912. évi május hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1850 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ló és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-halmgyi kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 137/2. számú végzése folytán 190 korona tökekövetelés, ennek 1912. évi január hó 7. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 80 korona 23 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Irtásfalván leendő megtartására 1912. évi december hó 5-ik napjának délelőtti 10 óra a határidőül ültüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagyhalmgyon, 1912. évi november hó 10. napján.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó.

7745

Ezelőtt

Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz. alatt megnagyobbítva, saját készítésű uri női és gyermek cipők raktára. Elsőrendű munka és anyagból állandó nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések a legújabb divat után pontosan készítenek. — Tisztelettel

Czernóczky M.

A kizárólagban ki-
fogozott **OLLA**
székcsék az Olla
erakatot jelzik
Kedvelt minősé-
gek: 1203. sz. tu-
cája 6 korona, 1204
sz. superflum tu-
cája 8 korona.
Az „OLLA” több
mint 200 orvos Al-
l legmegbizha-
tóbna van
ajánva 1887
Kapható Aradon
Vojtek és Weisz.
Török A. és Tereu.
Vojtek Kálmán,
Ring Lajos H-re-
dus Gy. és Róna
Jenő araknal.

Értesítés!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a

Forray-utcában levő mészáros- és hentes üzletben

a mai naptól kezdve az alanti előnyárakért lehet a legjobb minőségű husokat venni es pedig:

- 1-ső rendű hizott marha-
hus eleje kg.-monként 1 K 44
- Leves husok: hátulja 1 K 60
- Pecsenye husok kg.-ja 1 K 76
- Gulyás hus 1 K 52
- Sertés hus: karaj kg. 1 K 92
- Sertés hus más részek-
ből kg.-monként 1 K 76
- Fiatál borju hus eleje kg. 1 K 92
- Fiatál borju hus hátulja
1 kg. 2 K 40
- Szalonna és zsír kg. 1 K 76

Szives pártfogást kér

7488

FARKAS GYÖRGY.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

LEGGAZDASÁGOSABB

Remington a legújabb 1000-as típus

Remington írógép

mert a modern légepteszta összes vívmányait egyesíti magába és világosra elősmort

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 423

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számléiró összeadógépek, „Millioner” svájci „Saxonia” glashüttel számológépek, „Kartothek” amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

ca. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

6690
Az angol király
 udvari szállító.
 Különlegesség:
„Kingdom-Blend“
 az angol király öfelségének
 5 órai teája.

A walesi herceg
 szállító.
 Az „U. K. TEAK“
 rendkívül kiadók és za-
 matosak.

Raktáron: Éles Árminnál, Atlantika kávé és tea behozatal, Hoffmann Ottó Arad és Theis Miklósnál Ujaradon.

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-től.

Arad-Tóvis.							Tóvis-Arad.							Arad-Temesvár-Jézsóváros.					Temesvár-Jézsóváros-Arad.				
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tv.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.	Szv.	Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.				
Arad ind.	12:47	2:14	4:04	7:08	6:32	11:15	Tóvis ind.	8:15	3:51	10:57	2:05	8:17	Arad ind.	6:15	12:37	4:33	7:10	Temesvár-Jv. ind.	6:00	8:50	2:24	9:30	
Othalom	2:28	4:15	6:43	11:53	6:43	11:53	Gyulafehérv.	8:35	4:11	11:16	2:30	8:17	Újarad	6:26	12:49	4:45	7:13	Szentandrás	6:20	9:08	2:42	9:38	
Maroscsanak	2:49	4:37	7:07	12:01	6:52	11:53	Alvincs	8:55	4:37	11:33	2:49	8:38	Németság	6:42	1:05	5:03	7:31	Merczifalva	6:38	9:23	2:56	10:00	
Székelykőr	2:55	4:48	7:17	12:15	7:07	12:01	Szászváros	9:15	4:57	11:43	3:03	8:58	Vinga	6:55	1:18	5:19	7:45	Orczifalva	6:44	9:32	3:06	10:10	
Opálos	3:02	4:53	7:22	12:20	7:17	12:15	Piski	9:35	5:17	12:24	3:14	9:18	Orczifalva	7:06	1:29	5:30	7:51	Vinga	6:56	9:43	3:17	10:18	
Budabánya	3:07	4:53	7:22	12:20	7:22	12:20	Déva	9:55	5:37	12:44	3:31	9:38	Merczifalva	7:18	1:40	5:40	8:03	Németság	7:11	9:57	3:30	10:18	
M.-Radna	3:15	5:01	7:30	12:28	7:29	12:28	Marosillye	10:15	5:57	1:05	3:44	9:58	Szentandrás	7:28	1:53	5:52	8:15	Újarad	7:28	10:13	3:47	10:18	
Milova-Odv.	3:22	5:08	7:37	12:35	7:34	12:35	Zam	10:35	6:17	1:25	4:04	10:38	Arad	7:45	2:10	6:09	8:33	Arad	7:38	10:22	3:56	11:38	
Konop	3:28	5:14	7:43	12:41	7:44	12:41	Soborsin	10:55	6:37	1:45	4:23	10:58											
Marosborsa	3:49	5:35	8:04	12:52	7:54	12:52	Marosborsa	11:15	6:57	2:05	4:42	11:18											
Soborsin	4:06	5:52	8:21	13:00	8:10	13:00	Konop	11:35	7:17	2:25	5:04	11:38											
Zam	4:25	6:11	8:40	13:18	8:29	13:18	Milova-Odv.	11:55	7:37	2:45	5:24	11:58											
Marosillye	4:48	6:34	9:03	13:36	8:48	13:36	M.-Radna	12:15	7:57	3:05	5:44	12:18											
Déva	5:07	6:53	9:22	13:54	9:07	13:54	Budabánya	12:35	8:17	3:25	6:04	12:38											
Piski	5:26	7:12	9:41	14:12	9:26	14:12	Opálos	12:55	8:37	3:45	6:24	12:58											
Szászváros	5:45	7:31	10:00	14:34	9:45	14:34	Székelykőr	1:15	8:57	4:05	6:44	1:18											
Alvincs	6:04	7:50	10:19	14:56	10:04	14:56	Székelykőr	1:35	9:17	4:25	7:04	1:38											
Gyulafehérv.	6:23	8:09	10:38	15:18	10:23	15:18	Opálos	1:55	9:37	4:45	7:24	1:58											
Tóvis	6:42	8:28	10:57	15:40	10:42	15:40	Székelykőr	2:15	9:57	5:05	7:44	2:01											

Oda.				Arad-Nagykikinda				Vissza.			
Vv.	Szv.	Vv.	Vv.	Állomások	Vv.	Vv.	Szv.	Vv.	Vv.		
6716	6702	6713	6714	Ind. Arad	6713	6711	6701	6716			
III.	I.-III.	L.-III.	L.-III.	Újarad-Kisszentmiklós	L.-III.	L.-III.	L.-III.	L.-III.			
	8:42	1:06	7:31	Zádorlak							
	8:59	1:18	7:43	Újbodrog							
	7:13	1:39	8:22	Fónlak							
	7:25	1:47	8:33	Németszentpéter							
	7:46	2:12	8:54	Munár							
	8:00	2:27	9:08	Temesnagyfalu							
	8:08	2:35	9:16	Perjámos							
	8:21	2:49	9:30	Peszak							
3:44	8:38	3:21	9:35	Lovrin							
4:00	9:08	3:37		Nagykomlós							
4:28	9:34	4:10		6rk. Nagyikinda							
5:00	10:01	4:44									
5:30	10:28	5:17									

Arad-Budapest.								
Állomások	Szv. I.-III.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I.-III.	Gy. I.-III.	Tv. I.-III.	Szv. I.-III.	Szv. I.-III.
Arad	5:08	6:30	8:20	11:42	4:16	4:51	9:44	
Sofronya	5:28			11:58		5:08	9:53	
Kürtös	5:37	6:51		12:11	4:35	5:25	10:37	
Lökőshaza	5:58			12:26		5:44	10:51	
Bánhidai major	5:58			12:32		5:51		
Országút	6:02					5:58		
Kétegyháza	6:10	7:15	9:03	12:42	4:59	6:06	10:41	
Ujkigyós	6:11	7:16	9:04	12:47	5:00	6:23	10:47	
Békés-Csaba	6:24			1:00		6:41	11:01	
Békés-Földvár	6:35	7:34	9:23	1:11	5:19	6:54	11:15	
Mezőberény	6:43	7:35	9:26	1:31	5:22	7:15	11:35	
Gyoma	6:56			1:44	5:32	8:08	11:53	
Mezőtar	6:57			1:47	5:35	8:08	11:53	
Pusztá-Tenyő	7:07	7:55		1:58	5:42	8:20	12:05	
Szajol	7:31	8:15	10:06	2:21	6:02	8:45	12:30	
Pusztá-Pó	7:36	8:22	10:13	2:28	6:09	8:59	12:37	
Pusztá-Tenyő	8:02	8:44	10:38	2:58	6:39	9:25	1:00	
Szajol	8:02	8:45	10:39	3:06	6:47	9:33	1:08	
Szolnok	8:49	9:16	11:09	3:50	7:08	10:37	1:57	
Ujváscsanak	9:07	9:28	11:22	4:06	7:25	10:52	2:14	
Békés-Csaba	9:40	9:35	11:29	4:27	7:55	1:23	2:42	
Ujváscsanak	10:08	9:51	11:45	4:49	8:17	2:28	3:47	
Békés-Földvár	10:05	9:52	11:47	4:51	8:19	2:31	3:50	
Kétegyháza	10:20			5:08		2:37	3:56	
Ujkigyós	10:30			5:20		2:47	4:06	
Nagykikinda	10:54	10:23	12:16	5:46	8:15	3:19	4:38	
Tapiószecső	11:11			6:00		3:33	4:51	
Tapiószecső	11:25	10:44	12:39	6:17		3:50	5:08	
Mende	11:39			6:37		4:10	5:28	
Gyömrő	11:47			6:44		4:17	5:35	
Maglód	11:53		12:57	6:52	9:02	4:30	5:48	
Rákóczi	12:17			7:27	9:38	4:53	6:11	
Kőbánya fel. p. u.	12:23			7:35	9:46	5:01	6:19	
Budapest k. p. u.	12:30	11:30	1:25	7:42	9:53	5:08	6:26	

Budapest-Arad.								
Állomások	Szv. I.-III.	Gy. I.-III.	Szv. I.-III.	Gy. I. II.	Szv. I.-III.	Gy. I. II.	Szv. I.-III.	Szv. I.-III.
Budapest kpu.	11:25	7:05	7:50	2:00	12:20	5:06	9:30	
Kőbánya felső p. u.	11:35		8:01		12:30		9:45	
Rákóczi	11:47	7:21	8:08	2:18	12:38	5:14	9:53	
Maglód	12:13	7:40	8:35		1:04	5:22	10:01	
Gyömrő	12:23		8:43		1:21		10:13	
Mende	12:43		8:51		1:30		10:21	
Tapiószecső	12:53		9:04		1:45		10:31	
Tapiószecső	1:00		9:15		1:58		10:41	
Nagykikinda	1:51	8:19	9:36	3:04	2:23	6:12	11:01	
Tapiószecső	1:51		9:55		2:44		11:13	
Tapiószecső	2:01		10:05		2:55		11:23	
Ujváscsanak	2:13	8:50	10:19	3:34	3:12	6:45	11:33	
Szolnok	2:35	9:09	10:45	3:53	3:41	7:03	11:43	
Szolnok	3:04	9:23	11:09	4:00	4:05	7:10	1:11	
Szajol	3:25	9:38	11:25	4:14	4:24	7:22	1:21	
Pusztá-Tenyő	3:35		11:37		4:38	7:31	1:31	
Pusztá-Pó	3:57		11:48		4:52	7:39	1:41	
Mezőtar	4:17	10:13	12:06	4:45	5:18	7:51	1:51	
Gyoma	4:27	10:14	12:10	4:46	5:24	7:53	1:52	
Mezőberény	4:52	10:38	12:33	5:05	5:53	8:12	2:01	
Mezőberény	5:03	10:44	12:40	5:06	6:02	8:21	2:08	
Békés-Földvár	5:23	11:05	1:04		6:22	8:31	2:18	
Békés-Csaba	5:43		1:13	5:34	6:41	8:40	2:28	
Ujkigyós	5:57		1:16	5:36	6:47	8:43	2:31	
Kétegyháza	6:08	11:23	1:29	5:47	7:04	9:11	2:41	
Ujkigyós	6:44	11:27	2:05	5:57	7:21	9:21	2:51	
Nagykikinda	6:58		2:17		7:35		2:58	
Tapiószecső	7:12	11:45	2:29	6:15	7:53	9:30	3:07	
Tapiószecső	7:16	11:48	2:34	6:18	7:57	9:34	3:11	
Országút	7:24				8:05		3:19	
Bánhidai major	7:29				8:10		3:24	
Lökőshaza								

Tejleves, kása, kenyér, kéksz, gyümölcs és tej

olyan ételek, a melyekkel a zsenge gyermek fejlődését erőteljesen előmozdíthatjuk. A hus és a komplikált ételek értékeknél nagyobbak a gyermek szervezetére nézve, mint gondolják. Adjon a gyermeknek mindennap puddingot Oetker dr. puddingporából tejjel és cukorral elkészítve, vagy gyümölcsössel, gyümölcsnedvvel vagy kálacsot és tésztát Oetker dr. sütőporával. A kitűnő eredmény bámulatba fogja ejteni. Oetker dr. preparátuma receptkönyvvel együtt mindenütt kapható Irodalmát ingyen és bérmentesen megküldi: 961

Oetker A. dr. Baden-Wien

Vigyázzon, hogy valódi Oetker dr.-féle port kapjon. Nagyban eláruló hely: Färber. Lajos, Arad.

Posta- csomag feladási és utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

Porszívógépek,

parkettisztítók, villany főzőedények és vasalók, villanyberendezések, villanyosillárok, dynamogépek, villanymotorok

olcsón kaphatók:

Kalmár Józsefnél
Aradon,
Salacz-utca 2. szám.
6111

A gyomor meggyógyulása a 80. életkorban.

A 80 éves agastyán nemes lovag Harnal ur 30 év óta kínlódott gyomorfájdalmakban. Többféle gyógyszert próbáltam már meg, természetesen eredmény nélkül, így ismerkedtem meg az L-féle gyógyszerrel, az M-féle pillulákkal a fehér mustármaggal sibiával. Ezek után ajánlották nekem minden étkezés után egy evőkanálnyi Belloc-féle szenet bevenni. Már tíz év óta használom, s azóta fájdalmaim se tértek többé vissza. Van rendszerem, míg ennekelőtte sok bajom volt hasszurással, jó egészségnek örvendek, mely koromban nagy ritka dolog."

Chevalier de L'Harnal.

Valóban a Belloc-féle szénből elegendő minden étkezés után 2-3 kanálnyit bevenni, hogy pár nap alatt még a legelhanyagoltabb gyomorfájdástól, mikor minden más gyógyszer sikertelen — megszabaduljon. A Belloc szén kellemesen hat a gyomorra, étvágyat gerjeszt, sieteti az emésztést; megakadályozza a hasszurást; hibázhatatlan szer a telt gyomor és migraine ellen, mely rossz emésztés következménye, ugyszintén gyomorégés és felbőfőzés és minden egyéb gyomor és bélbaj ellen.

Egy pohár tiszta vagy cukros vízben feloldandó és egyszerre vagy ha tetszik több kisebb nagyobb kortyokban beveendő.

A Belloc szénnek csak jótékony hatása lehet, ártani — senkinek sem árt, bármily adagban is lesz bevéve.

A Belloc-féle szenet próbálták utánozni, azonban sikertelenül.

Tévedés elkerülése végett vigyázzunk, hogy a palack a „Belloc” védjeggyel és a vegyműhely címével legyen ellátva.

Maison L. Frère 19, rue Jacob, Páris.

U. J. — Azon személyek, kik a szénport nem bírják megszokni, tegyenek próbát Belloc-féle pasztillákkal.

Biztosan meggyógyul az, ki mikor gyomorfájdalmi vannak, 2-3 pasztillát vesz be! A pasztillák tiszta Belloc szenet tartalmaznak. Szájba véve és nyállal feloldva lenyelendők.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Haős Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyóy Mátyas gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerárban. Nagyban Arad és vidékének: Vojtek és Weiszlál.

Magas, hid és vasbeton építők figyelmébe

ajánljuk debrecen—nagyvárad vonal Nagyzomlin állomásán megnyitott homok és kavicsbányák termékeit.

Mivel nagykiterjedésű bányánk rendes nyomtávu iparvágánnyal van összekötve, bármily nagymennyiségű szállításnak gyors és pontos lebonyolítását biztosíthatjuk.

Olcsó árak. Külön engedélyezett olcsó díjtétel.

Megrendeléseket kérnek

Gerster, Megyeri és Szunyogh

vállalkozó mérnökök.

Bánya:

Nagyzomlin.

Központi iroda:

Nagyvárad, Pável-utca 20. szám.

7710

Feltűnő olcsóságok!

A Karácsonyi és Ujévi ünnepek alkalmára mint legcélszerűbb ajándékoknak ajánlom raktáromon levő nagy választéku

RŐFÖS ÉS DIVATCIKKEIMET

amelyeket ez alkalomra feltűnő olcsón, leszállított áron árúsítok.

MAUTNER R.

Olcsó Áruháza

5544

Arad, Hunyadi-utca 1. szám.

KARÁCSONYI OCCASIO!

Legcélszerűbb ünnepi ajándék

egy teljes öltönyszövet,

melyet már 16 koronától finom tiszta gyapjuból vásárolhat egyedül

Leichner és Fleischer

5701 kizárólagos posztóraktárában

Arad, Szabadság-tér 17 sz. alatt

hol rövid ideig maradékok is kaphatók.

Ugy a helybéli, mint a vidéki n. é. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy

a mal kényes igényeknek megfelelő

7701

angol és francia női divattermet

Klein Gersonné

Aradon, Weitzer J.-u. 17. sz. I. em.

nyitottam, ahol Geiger Etel-féle szab. rendszer szerint szabni is tanítok. Ezen szabászatit módszert bárki is a legrvidebb idő alatt elsajátíthatja. Szives pártfogást kér:

Arad, Weitzer János-utca 17. szám I. emelet.

Egy drótszörű kétéves foxterrier

és 1 alma 2 éves első díjakkal kinttette, róka és borz kotorékon, ugyszintén 3 drb. 6 hónapos sima foxterrier kutyák valódi törzskönyvelt angol vér, helyszüke miatt

olcsón eladó.

Ugyszintén legfinomabb éjjel-nappal gyönyörűen

éneklő valódi harzi kanárik (1912. évben díjazva) eladók 8 koronától feljebb. 8356

ZIMMERMANN JÁNOS-nál
Arad, Deák Ferenc-utca 17. sz.

Gyakorlott mérlegképes

könyvelőt,

ki egyszersmind perfekt német levelező is,

keresünk

központi irodánk részére. Ajánlatok küldendők

Seidner Bernát és Fia

fa és mésztermelés 7740

Marosborsa (Arad megye.)

Pathefonok

és Pathe-lemek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben.

Boldog karácsonyi ünnepeket!

Ezer márka értékű örömet szerez ön magának és gyermekeinek, ha az ön törvényesen védett büvészivemet megrendeli, amivel ön feltűnő és nagyszerű mutatványokat produkálhat a hosszú téli estéken, érdekes fiatal és öregnek. Csakis nálam kapható 75 fillér be- küldése mellett. Bérmentve 3 darab 1 korona 50 fillér. Utánvétellel 50 fillérrel több. Bármely ország- beli levélbélyegeket fizetésül elfogadok. Egy karácsonyfa alól sem szabad hiányoznia

Max Ewald,

áruháza Gelsenkirchen. Postaszekrény 35. Minden megrendelő, három darab törvényileg védett tréfás újévi lapot kap ingyen. 7851

Alkalmi vétel és eladások

Ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Óras és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek.

Telefon 438. Telefon 438.

Mindenki azt mondja már, hogy

Szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok eltüntetésére, továbbá hideg, szeles időben arc és kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona.

és **Benzoe-tej szappan** 70 fillér utasítással.

Készíti:

7031

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszerész

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ara egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN”: Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 2 korona.

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer ma már csak egyedül a „NITER”

5 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD, Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

OCCASSIÓ

Szövetek, barchetek, selymek nagy választékban érkeztek, vászon és fehérneműek IGEN JUTÁNYOS ÁRAKBAN kaphatók. — Szőrmeboák és muffok olcsóbb mint bárhol. NŐI- és LEÁNYKA Confectió

Hoffmann Sándor
ARAD, (SZINHÁZ ÉPÜLET.)

Apró hirdetések

LEVELEZÉS.

„Tündérke”

Vasárnap éjjel Nagy Lajos kávéházában e lapra szóval figyelmessé tett hölgyikét esdve kérem e lapban jelezni ismeretséglehetséges-e? hol és mikor? 7757

Női írók.

Írták, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

OKTATÁS.

Cimbalom tanításra

tanítónőt keresek. Cim: H. A.-né Sofronya (telep) 7748

ÜZLETEK.

Arad legélénkebb

helyén egy kávéház és kifőzés megfelelő havi abonnensekkel, betegség miatt, azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7758

ALKALMAZÁST NYER.

Kerestetik

egy fiatal molnárségéd azonnali belépésre Gera Ferenc gőzmalma, Nagylak. 7686

ALKALMAZÁST KERES.

Gyakorlott

vincellér állást keres, Csik István, Kísszentmiklós, Román-utca 183. szám. 7741

Középkorú nő

bejáró főzőnőnek, vagy házvezetőnőnek aiánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 7747

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönyv és lakbérkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papírkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 308. 5811

John-féle

mosógép és egy káposztás hordó teljesen jókarban, igen jutányosan eladó. Megtekinthető Chorin Aron-utca 1. szám, I. emelet. 7750

Liköraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

KIADÓ LAKÁS.

Uriházban

földszintes, különbejáratu csinos, csöndes utcai szoba december 15-re kiadó. Kölcsey-utca 9a.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-2551

KÜLÖNFÉLE.

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-5251

A legdivatosabb

fadismű-árak festésre, égetésre, tarsomunkára stb. égető aparatusok. Legújabb festőminták, rézmetszetek, remek diaphanepapír, levélpapír különlegességek. A legszébb imakönyvek nagy raktára. Krausz Paulin, színház-épület. 4541

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féregpusztító szerétől. Siker garantírozva. II-5251

Taxameteres

Bér-autók

Telefonszám **816**

2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Ékszeres

és órák igen olcsón

Farkas Streicher cégnél
Arad, Tokóly-ter 1. sz. 2881

Aki rosszul érzi magát,

igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom nélkül gyomor tisztító házi szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 4478
ARAD, BOROS BENT. ÉR.

Vagyonbukott Feld

Mór csödtömégéből feső, karton, szövetség, posztó t. ikó, delin, női fehérnemű, vászon, kanavász, kendők eladva lesznek a volt :. :.

Halmos és Herczeg-féle

üzlethelységben 7749
József főherceg-ut 12.

Reisinger-féle ház.

559—1912. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. 150. számú végzése következtében dr. Baumgarten János ügyvéd által képviselt Körösbánya és Vidéke tak. pénztár javára 1300 korona s járulékaik erejéig 1912. évi április hó 25-én fogantatosított kielégítés. végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1016 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: felülepítványok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 153/4 számú végzése folytán 1300 korona tőkekövetelés, és ennek 1911 évi június hó 27. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 168 kor. 78 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Talácson leendő megtartására 1912. évi december hó 13-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Nagyhalmágyon, 1912. évi november hó 16. napján.

Riedl Ákos,

kir. bir. végrehajtó.

7746

1912. V. 455/2.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1912. V. 455/1. számú végzése következtében dr. Goldzieher Márton ügyvéd által képviselt Balassa Béla javára 200 kor. s járulékaik erejéig 1912. évi november hó 2-án fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 768 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tengeri, disznó, lovak, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1912. évi V. 455/1. sz. végzés folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi szeptember hó 24. napjától járó 6% kamata, 1/3% váltódíj és eddig összesen 47 korona 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a Szapáriligetben, alperesek lakásán leendő megtartására 1912. december hó 13-ik napjának délutáni 1/3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kisjenőn, 1912. évi november hó 29.

Réti,

kir. bir. kiküldött.

7744

25064—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 8382—228—1897. sz. a. alkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott a „cselédmenedék-ház” létesítéséről, a nő cselédek jutalmazásáról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében minden év, tehát a folyó 1912. év végével is cselédjutalom címén 400 koronát tevő 3 díj és pedig I. 200 korona, II. 100 korona, III. 100 korona lesz, az arra érdemes cselédek részére kiadandó.

Ezen jutalom díjak elnyerése iránt pályázhatnak 18 életévet betöltött jó és hűséges magaviseletű, havi vagy évi bér mellett szolgáló helybeli vagy idegen illetőségű nőcselédnek, akik kizárólag, vagy főleg a házban, vagy a család egyes tagjainak szolgálatában Arad sz. kir. város törvényhatósági területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át gazdájuk megelégedésére szolgáltak, erkölcsös, kifogás alá nem esnek és a cseléd beiratási díjakat pontosan megfizették.

Azon cselédekre nézve, kik a beiratási díjfizetést elrendelő szabályrendelet életbe lépte előtt, vagyis 1912. év elő t lépte szolgálatba s azóta változatlanul mindig egy helyen szolgáltak, a beiratási díj feltétele alól kivételnek.

A jutalomdíjazban már részesült cselédnek újabb pályázata esetén a korábbi jutalmazást megelőző szolgálati ideje be nem számítható. A szolgálati idő tartamában beszámítandó az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött el, a mely szolgálat a cseléd tartó elhalálása miatt szűnt meg. A díjak kiosztásának alapjául a szolgálati idő nagysága vétetik, elsőbbségben azok részesülnek tehát, kik egy helyben leghuzamosabb ideig szolgáltak. Egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve Aradon legrégebben szolgáltak. Jutalomdíj elnyerése végett december első napjától 15 napjáig tartozik a cseléd gazdája vagy gazdasszonya által kiállított bizonyítvány, cselédkönyv és születési anyakönyvi kivonata bemutatása mellett a kapitányi hivatalnál személyesen jelentkezni, ahol jelentkezése ebbeli kérelme jegyzőkönyvbe vétetni fog. A személyesen jelentkezett cseléd a kívánt okmányok mellékleteivel kérelmét írásban is benyújthatja. Későn és idő előtt beérkezett kérvények visszautasítottatni fognak. Ha valamely évben a jutalmak egészben vagy részben pályázat hiányában vagy egyéb okok miatt ki nem adhatók, a fennmaradt jutalomdíjak a következő évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1912. évi november hó 22-én.

Grein,

sz. főkapitány

Fischer Simon nagy áruháza Szabadság-tér

A karácsonyi tárlat megnyilt!

Késő estig nyitva.

Az idei tárlat nagyszabásu alkotás. Minden ízében szenzációs. Tündöklő látványosság. Pazar újdonságok. Rengeteg választék.